ШКОЛА БУДУЧЫНІ: БЕЗ «ФІЗІКАЎ» І «ЛІРЫКАЎ»

ЧЫРВОНКА

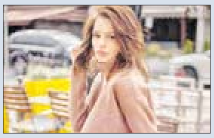

МАДЭЛЬ ЖЫЦЦЯ. ЯК НЕ ЎПУСЦІЦЬ МАГЧЫМАСЦІ

ЧЫРВОНКА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

3 ВЕРАСНЯ 2020 г. ЧАЦВЕР № 171 (29285)

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір МАКЕЙ, міністр замежных спраў Рэспублікі Беларусь:

«У Беларусі ідзе работа над канстытуцыйнай рэформай. Ужо пра папярэднія як мінімум два варыянты дакладвалі кіраўніку дзяржавы. Створана рабочая група, ідзе падрыхтоўка канкрэтных папраўак да дзеючай Канстытуцыі. Вядома ж, будзе праходзіць грамадскае абмеркаванне папраўак з усімі катэгорыямі насельніцтва. Мы лічым, што гэта самы аптымальны варыянт, не парушаючы дзеючага заканадаўства, не парушаючы дзеючага Асноўнага закона, арганізаваць нармальны, рабочы дыялог грамадства, які прывядзе ў канчатковым выніку да стабілізацыі сітуацыі, дээскалацыі тых працэсаў, якія, на жаль, сёння адбываюцца».

Несці слова пра мір

Фота БелТА

Удзельнікаў XXVII Навукова-асветніцкай экспедыцыі «Дарога да святыняў» вітаў епіскап Веньямін, які абраны мітрапалітам Мінскім і Заслаўскім, Патрыяршым Экзархам усяе Беларусі, у сталічным Свята-Духавым кафедральным саборы пасля традыцыйнага малебну напачатку маршруту.

СТАР. 3

КОРАТКА

- Новы Кодэкс аб адукацыі плануюць унесці восенню на разгляд у парламент.
- **Абноўленую станцыю газазабеспячэння адкрылі ў Бялынічах.**
- Чэмпіянат свету па веласпорце на шашы 2020 года прыме Італія.
- **Новую аўтадарогу адкрылі ў Віцебску.**
- Ваенныя Беларусі і Расіі абмеркавалі падрыхтоўку да сумесных вучэнняў.
- **У Беларусі распрацаваны Нацыянальны план дзеянняў па энергаэфектыўнасці да 2030 года.**
- Палескі драмтэатр паказа «Вія» на фестывалі ў Смаленску.
- **На Мінскай ЦЭЦ-3 запусцілі два электракатлы.**

На слыху

НІЯКАГА АЖЫЯТАЖУ Ў АБМЕННІКАХ НЯМА

Валюта пачала таннець. Можа, у людзей грошы скончыліся?

Нагадаем, што попыт на валюту ў нашай краіне пачаў расці з апошняй дэкады ліпеня. Да сярэдзіны жніўня тэндэнцыя стала пагрозлівай, пасля чаго насельніцтва прадказальна кінулася ў абменнікі. Валюты стала не хапаць, пасля чаго яна пачала даражэць яшчэ хутчэй.

Вось тады Нацбанк рэкамендаваў камбанкам забяспечыць абменнікі валютай і ўзважана падыходзіць да курсаў. Спецыялісты рэгулятара адзначалі, што праблема з дэфіцытам наяўнай валюты ў некаторых банках носіць тэхнічны характар і ён звязаны з фізічнай адсутнасцю купюр з прычыны вялікага попыту. Прайшло менш за тыдзень, што змянілася на валютным рынку?

Аўтар гэтых радкоў спецыяльна абабег каля двух дзясяткаў сталічных абменнікаў у розных раёнах горада. І ўсюды валюта была. Акрамя таго, з соткі «зялёных» можна прадаць хоць пяцьдзясят долараў, хоць пяцёрку. Рэшту атрымліваеш без праблем, валюты ў абменніку зараз хапае. А яшчэ на мінулым тыдні мне ўдалося здаць 20 долараў з 50, не было рэшты. Тады касір сказала, што прадавалі толькі тую валюту, якую здалі напярэдадні.

СТАР. 3

Лесвіца ў неба

Узняты з попелу

У лёсе маленькай вёскі Дарава пад Ляхавічамі, нібы ў люстэрку, адбіваецца гісторыя ўсёй беларускай зямлі. Не раз Дарава спусташалі разбуральныя войны, але кожны раз яна ў прамым сэнсе адраджалася з попелу. І сёння, як і амаль 600 гадоў таму, у яе цэнтры на пагорку ўзвышаецца касцёл Унебаўзяцця Найсвяцейшай Дзевы Марыі. Раз за разам яго адбудоўвалі прыхаджане: некалькі разоў — з дрэва, а ў 1938 годзе — з цэглы.

СТАР. 13

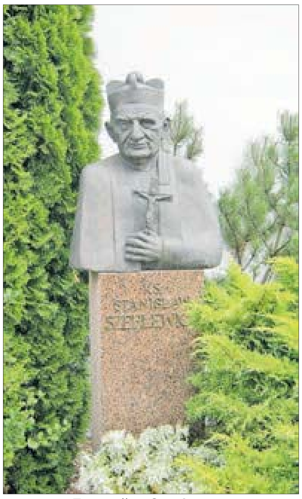

Бюст айцу Станіславу. Вернікі вёскі Дарава і сёння памятаюць свайго духоўнага папячыцеля.

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

Пачалася падпіска на «Звязду» на IV квартал 2020 года

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

Фотафакт

СУПРАЦЬ ЧУЖЫХ ІДЭЙ!

Мітынг супраць умяшання ва ўнутраныя справы Беларусі прайшоў учора, 2 верасня, каля Пасольства Рэспублікі Польшча ў Мінску. Грамадзяне сабраліся, каб выказаць свой погляд на недапушчальнасць навязвання чужых ідэй, падтрымку палітычнага курсу Беларусі і выбару беларускага народа.

Аналагічны пікет, арганізаваны прадстаўнікамі гарадскіх ветэранскіх арганізацый, прайшоў і каля будынка Генеральнага консульства Польшчы ў Гродне. Да яго далучыліся і моладзь. Людзі сабраліся там,

каб выказаць сваю нязгоду з замежным умяшаннем ва ўнутраныя справы Беларусі. «Рукі прэч ад Беларусі», «Беларусь не аддадзім», «Гродна — беларускі горад» — скандзіравалі гродзенцы на мірнай акцыі. Усе яны прыйшлі, каб выказаць сваю грамадзянскую пазіцыю.

Тэматычны мітынг прайшоў таксама 31 жніўня перад будынкам Пасольства Літоўскай Рэспублікі ў Мінску, на якім моладзь, актывісты БРСМ выступілі ў падтрымку ўласнага пункту гледжання супраць навязвання поглядаў з-за мяжы, палітыкі сваёй краіны.

Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

Блізкая ўлада

Заўсёды на сувязі

Традыцыйна па суботах аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам праводзяцца прамыя лініі ў мэтах павышэння эфектыўнасці работы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб, выкаранення фактаў бюракратызму і цяганіны, папяратворчасці, а таксама для аператыўнага вырашэння праблемных патынняў, якія ўзнікаюць у людзей.

Тэлефонныя лініі ў суботу, 5 верасня, з 9.00 да 12.00 правядуць:

— намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканкама Дзмітрый Мікалаевіч ГАРАДЗЕЦКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;

— першы намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Алег Сяргеевіч МАЦКЕВІЧ. Тэл. 8 021 222 22 22;

— намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Уладзіміравіч ГАРБАЧОЎ. Тэл. 8 023 233 12 37;

— першы намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Іван Алейзавіч ЖУК. Тэл. 8 015 273 56 44;

— намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерый Анатолевіч МАЛАШКА. Тэл. 8 022 250 18 69;

— кіраўнік справамі Мінскага аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ГУРЫНОВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;

— намеснік старшыні Мінскага гарвыканкама Юрый Уладзіміравіч ТРУШЧАНКА. Тэл. 8 017 222 44 44.

Экспертнае меркаванне

«САПРАЎДНЫ ІНТЭЛІГЕНТ ПА СУТНАСЦІ СВАЁЙ — ПАТРЫЁТ»

ХТО МОЖА НАЗВАЦЬ СЯБЕ СУЧАСНЫМ БЕЛАРУСКІМ ІНТЭЛІГЕНТАМ І ЯКУЮ ЗАДАЧУ ЁН ПАВІНЕН ВЫКОНВАЦЬ СЁННЯ?

Прадстаўнікі навуковай, царкоўнай і грамадскай супольнасцяў учора прынялі ўдзел у круглым стале «Беларуская інтэлігенцыя ў выпрабаваннях часу» праекта БелТА і Беларускага інстытута стратэгічных даследаванняў «Экспертная серада».

Мадэратар сустрэчы, сакратар Беларускага саюза журналістаў Вадзім ГІГІН растлумачыў, чаму менавіта такая тэма стала прадметам чарговых дыскусій: «Не патрэбна нікому казаць, што зараз наша краіна перажывае вельмі няпростыя часы, і многія позіркі скіраваны на прадстаўнікоў інтэлігенцыі. Я не вельмі люблю такі выраз як «лідары грамадскай думкі», бо справа не ў лідарстве, а ў сумленнай пазіцыі кожнага чалавека. Калі гэтая пазіцыя шчырая, адкрытая, сумленная, то людзі гэта бачаць, і сапраўды, да гэтай пазіцыі, а самае галоўнае, да чалавека, ёсць давер».

У пачатку сустрэчы спікеры паставілі пытанне: каго можна аднесці да сучаснай інтэлігенцыі нашага грамадства? Па словах **Вячаслава ДАНІЛОВІЧА, дырэктара Інстытута гісторыі Нацыянальнай Акадэміі навук,** чалавек, які мае дачыненне да інтэлігенцыі, павінен усведамляць сваю ролю ў грамадстве і тое, што для многіх ён з'яўляецца арыенцірам. «Неабходна адчуваць адказнасць за сваю пазіцыю і тыя ўчынкі, якія робіце, калі адносіцеся да інтэлектуальнай эліты», — дадаў ён.

Дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ адзначыў, што неад'емныя рысы інтэлігента — у яго здольнасці быць памяркоўным, знаходзіць кампраміс, умець кансалідавацца ў вырашэнні светлых задач і адыходзіць, калі нейкія «цёмныя» сілы аказваюць ціск на свядомасць.

«Тое, што высвятляюцца адносіны: хто, дзе стаяў і як паводзіў сябе ў тых ці іншых абставінах, — гэта яшчэ не раскол. І дай Бог, каб у асяроддзі нацыянальнай інтэлігенцыі гэтага расколу не адбылося. А ён не адбудзецца тады, калі мы будзем разумець, што інтэлігенцыя вырашае нейкую і сацыяльную задачу, згодна з якой яна не проста фарміруе эліту, а цэментуе грамадства, выкладае задачы на заўтра, дзесяцігоддзі і стагоддзі захоўвае ў няпростых умовах тэндэнцыі развіцця. Каб не было расколу, інтэлігенцыя павінна ўсведамляць, што трэба рабіць сваю справу і гэта справа павінна насіць стваральны характар», — адзначыў Аляксандр Карлюкевіч.

Дырэктар Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры Нацыянальнай акадэміі навук, акадэмік Аляксандр ЛАКОТКА заявіў, што «сапраўдны інтэлігент па сутнасці сваёй у першую чаргу — патрыёт»: «Інтэлігент — гэта той, хто свядома і падсвядома (і гэтак яму наканавана лёсам) усё сваё жыццё аддае народу, перажывае за яго лёс. І мы ведаем, што гістарычных прыкладаў менавіта такой інтэлігентнасці многа. І яны з'яўляюцца рухавікамі развіцця грамадства, той асновай, якая вызначае ўзровень грамадства».

Сярод тэм, якія таксама закранулі эксперты, — што азначае тэрмін «славянскае адзінства», якую ролю адыгрываюць царкоўныя дзеячы ў сучасных падзеях і як інтэлігенцыя можа кансалідаваць грамадства сёння.

Падрабязнасці — у наступных выпусках «Звязды».

Марыя ДАДАЛКА.

Міжнародны вектар

АДЭКВАТНЫ АДКАЗ

Падрыхтавана прапанова аб увядзенні Беларуссю асіметрычных санкцый адносна персаналіяў з краін Балтыі

Пра гэта расказаў міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір МАКЕЙ па выніках сустрэчы ў Маскве з яго расійскім калегам Сяргеем Лаўровым, перадае БелТА.

«Хачу сказаць, што мы таксама правялі міжведамаснае ўзгадненне і ўчора падрыхтавалі прапановы, яны ўжо зацверджаны. Прапановы аб увядзенні асіметрычных санкцый адносна адпаведных персаналій з Літвы, Латвіі і Эстоніі. Будуць і іншыя краіны ўводзіць санкцыі супраць Беларусі — мы таксама будзем прымаць адэкватныя рашэнні і даваць адэкватны адказ», — падкрэсліў Уладзімір Макей.

У санкцыйны спіс увойдуць тыя асобы, якія заўзята спрабавалі ўмешвацца ва ўнутраныя справы беларускай дзяржавы, робячы адпаведныя палітычныя заявы, уносілі канкрэтныя прапановы аб фінансавай падтрымцы апанентаў улады.

Паводле слоў міністра, беларускі бок не мае намеру публікаваць свой санкцыйны спіс, але там дастаткова ключавых асоб з трох балтыйскіх дзяржаў. «А з улікам таго, што ў нас у рамках Саюзнай дзяржавы адзіны з Расіяй спіс неўязных асоб, то гэта, я думаю, павінна прымусіць іх у пэўнай ступені задумацца», — заявіў кіраўнік МЗС.

Уладзімір Макей адзначыў, што раней пры сустрэчах і тэлефонных размовах бакі сыходзіліся на думцы, што санкцыі — гэта абсалютна непрымальны інструмент у міждзяржаўных адносінах, які адкідае супрацоўніцтва на шмат гадоў назад. «Для мяне было дзіўна, калі літаральна на другі дзень пасля выбараў (калі было яшчэ незразумела, як будзе развівацца сітуацыя) пачалі ўжо гучаць галасы, і ў першую чаргу менавіта з боку балтыйскіх дзяржаў, аб тым, што трэба неадкладна ўводзіць санкцыі супраць Беларусі», — адзначыў Уладзімір Макей.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Выдаткі Трампа на перадвыбарную інтэрнэт-рэкламу перавысілі $64 млн

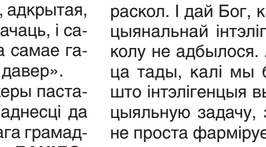

Каманда прэзідэнта ЗША Дональда Трампа выдаткавала на перадвыбарную палітычную рэкламу ў Google, відэахостынгу YouTube і на іншых сумежных платформах 64,7 мільёна долараў. Яны перасягнулі рэкордныя па маштабах укладанні на гэтыя мэты экс-мэра Нью-Ёрка мільярдэра Майкла Блумберга, які дамагаўся вылучэння сябе ў якасці кандыдата на найвышэйшую пасаду ад Дэмакратычнай партыі ў гэтым годзе. Пра гэта сведчаць дадзеныя, размешчаныя на сайце Google Transparency Report. Са свайго боку дзве арганізацыі кандыдата на пасаду прэзідэнта ЗША ад Дэмакратычнай партыі Джозэфа Байдэна — «Байдэн — у прэзідэнты» і «Фонд перамогі Байдэна» — выдаткавалі на рэкламу на гэтых платформах $32,58 мільёна. Як адзначыла ў сувязі з гэтым інфармацыйнае агенцтва Bloomberg, перадвыбарчы штаб Трампа паспяхова выкарыстаў мэтанакіраваную палітычную рэкламу ў інтэрнэце падчас выбарчай кампаніі 2016 года, а ў ходзе цяперашняй кампаніі набывае рэкламу на відэахостынгу YouTube, у тым ліку на перыяд непасрэдна перад днём галасавання 3 лістапада.

Эканоміка Аўстраліі ўвайшла ў рэцэсію ўпершыню за 30 гадоў

У другім квартале эканоміка Аўстраліі абвалілася на сем працэнтаў да першага квартала. Аб гэтым сведчаць дадзеныя Бюро статыстыкі краіны. У папярэднім квартале зніжэнне склала 0,3 %. Такім чынам, Аўстралія ўвайшла ў рэцэсію ўпершыню за 30 гадоў, паведаміў Trading Economics. Квартальнае падзенне ВУП стала максімальным з пачатку назіранняў у 1959 годзе. Аналітыкі чакалі меншага скарачэння паказчыка — на 5,9 %, сведчаць дадзеныя Trading Economics. У гадавым вымярэнні ВУП Аўстраліі знізіўся на 6,3 %. Інвестыцыі бізнесу зменшыліся на рэкордныя з чацвёртага квартала 2000 года 4,9 % пасля зніжэння на 0,5 % трыма месяцамі раней. У той жа час дзяржвыдаткі павялічыліся на максімальныя з чацвёртага квартала 1995-га 2,9 % пасля ўздыму на 2,1 % кварталам раней.

Турыстам дазволілі здаваць тэсты на каранавірус у аэрапортах Егіпта

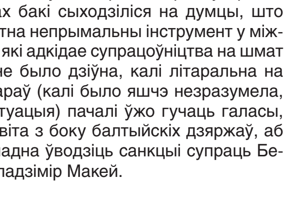

З 1 верасня турысты могуць здаць ПЛР-тэсты на каранавірус па прыбыцці ў Егіпет за 30 долараў, паведаміла газета Daily News Egypt. Гэта можна зрабіць у аэрапортах Хургады, Шарм-эль-Шэйха, Марса-эль-Алама і Табы. Такім чынам, тыя падарожнікі, у якіх пры сабе не акажацца ПЛР-тэста на COVID-19, зробленага не раней чым за 72 гадзіны да паездкі, змогуць патрапіць у Егіпет пасля праходжання тэсціравання ў аэрапорце. Адпаведныя меры ўведзены на падставе дырэктывы прэм'ер-міністра Мастафа Мадбулі. Пры гэтым, як заявіў Daily News Egypt старшыня Егіпецкай асацыяцыі гатэляў (ЕНА) на Чырвоным моры Алаа Акель, у сувязі з прынятым рашэннем ёсць і істотныя праблемы. «У першую чаргу гэта лагістычныя складанасці для турыстаў, якім неабходна атрымаць вынікі на працягу 72 гадзін да прыбыцця ў Егіпет», — заявіў ён. Па стане на пачатак верасня ў Егіпце зарэгістравана амаль 100 тысяч выпадкаў каранавіруса, памерлі 5,4 тысячы чалавек.

Віншуем!

РНПЦ АНКАЛОГІІ — 60 ГАДОЎ

Сёння РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава святкуе сваё 60-годдзе.

У цэнтры працуе дзве тысячы медыкаў. Штодзень да іх звяртаюцца каля тысячы пацыентаў (тут ёсць свая паліклініка). У суткі хірургі-анколагі РНПЦ выконваюць да 70 аперацый. За год у стацыянары РНПЦ праводзіцца да 12 тысяч хірургічных умяшанняў, і каля чатырох тысяч — на амбулаторным этапе. Штогод лячэнне ў цэнтры атрымліваюць каля 30 тысяч пацыентаў, сярод іх — каля 2,5 тысячы замежнікаў. Пераважна ў цэнтр на дыягностыку і лячэнне прыязджаюць грамадзяне Расіі і Украіны, нярэдкія і пацыенты з Каўказскіх рэспублік і краін Прыбалтыкі. Таксама бываюць госці з Вялікабрытаніі, ЗША, Германіі, Італіі. У мінулым годзе замежныя пацыенты заплацілі за лячэнне і абследаванне ў беларускіх анколагаў каля 3,5 мільёна долараў.

— Штогадовы прырост анкалагічнай паталогіі ў краіне — больш за 50 тысяч пацыентаў. У мужчын на першым месцы па лакалізацыі — рак прастаты, у жанчын — рак малочнай залозы. Адна з надзённых праблем — рак тоўстай кішкі, — пералічвае **Сяргей ПАЛЯКОЎ, дырэктар РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава.**

«Мы ганарымся, што захавалі тое ўпарадкаванне анкалагічнай службы, якое існуе цяпер», — дадаў ён. Пяць гадоў на базе РНПЦ працуе Рэспубліканская малекулярна-генетычная лабараторыя канцэрагенезу, дзе праводзіцца сучасная дыягностыка анкалагічных захворванняў, дзейнічае Рэспубліканскі цэнтр пазітронна-эмісійнай тамаграфіі. Нядаўна адкрыты пансіянат на 118 нумароў для пражывання блізкіх пацыентаў, плануецца адкрыць аддзяленне з палатамі павышанай камфортнасці. Усяго на тэрыторыі РНПЦ 35 карпусоў і будынкаў.

* * *

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыў РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі з 60-годдзем. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што калектыву ўстановы ўдалося захаваць і прымножыць лепшыя традыцыі, выбудаваць эфектыўную сістэму аказання спецыялізаванай медыцынскай дапамогі насельніцтву, сфарміраваць уласную навуковую школу і выратаваць дзясяткі тысяч чалавечых жыццяў.

Алена КРАВЕЦ.
Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

НІЯКАГА АЖЫЯТАЖУ Ў АБМЕННІКАХ НЯМА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Пуста было каля абменнікаў у цэнтры і на ўскраіне Мінска, праўда ў невялікіх аддзяленнях банкаў бываюць нюансы. У адным такім пункце ў Фрунзенскім раёне кліента не маглі абслужыць, бо ў аддзяленні не хапала беларускіх рублёў. Гэта сведчыць аб тым, што прасунутыя людзі чакаюць далейшага патаннення замежнай валюты. А таму актыўна скідаюць свае долары, пакуль яны дарагія.

У адным абменніку літаральна за 15 хвілін курс куплі банкам долараў знізіўся з 2,65 да 2,64 рубля. І гэта пры тым, што ў нядзелю амаль усе банкі набывалі «амерыканца» за 2,7 рубля і вышэй.

Што ж кажуць аналітыкі аб сённяшняй сітуацыі? Попыт на замежную валюту ў нашай краіне ідзе на спад, што прыводзіць не толькі да зніжэння тэмпаў росту курсу на БВФБ, якое можа наогул змяніцца доўгачасовым спадам.

Пры гэтым аб'ём таргоў замежнымі валютамі на біржы максімальнага значэння дасягнуў 26 жніўня — 392,6 млн рублёў. Пасля ён пачаў зніжацца, і ў пятніцу 28 жніўня склаў усяго 181,9 млн рублёў. З 24 жніўня Нацбанк спыніў (да 15 верасня) выдачу банкам крэдытаў авернайт. А на аўкцыёне па размяшчэнні рублёвых сродкаў на тэрмін у сем дзён, які адбыўся 26 жніўня, ён выдаў банкам усяго 0,9 млрд рублёў пры попыце 2,49 млрд рублёў. Пры гэтым сярэднеўзважаную стаўку ён падняў да 13,14 % гадавых з 8,41 % на аўкцыёне 19 жніўня. Попыт на рэсурсы з боку банкаў склаў 2 487,8 млн рублёў, а атрымалі яны толькі 900 млн рублёў.

Член праўлення Нацбанка Дзмітрый Мурын падкрэсліў, што Нацбанк ажыццяўляе валютныя інтэрвенцыі, каб не дапусціць рэзкага падзення курсу рубля, але не збіраецца штучна падтрымліваць курс на якіх-небудзь мэтавых узроўнях.

Аб сітуацыі на валютным рынку краіны выказаўся 27 жніўня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр ЛУКАШЭНКА. На нарадзе з урадам ён заявіў, што ўлады не дапусцяць абвалу нацыянальнай валюты, але і не стрымліваюць курс рубля. Ён удакладніў, што курс беларускага рубля плавае — калі попыт вялікі, то долар ці еўра будуць каштаваць даражэй, а калі меншы, то танней. Так яно і адбываецца...

«Фундаментальных фактараў для дэвальвацыі рубля цяпер сапраўды няма, таму можна чакаць, што попыт на замежную валюту і аб'ём таргоў валютамі на БВФБ будуць скарачацца, і Нацыянальны банк паменшыць тэмпы росту курсу долара, еўра і расійскага рубля. Акрамя таго, можна прагназаваць рост прапановы валюты з боку фізічных і юрыдычных асоб, якія будуць спяшацца рэалізаваць яе, скарыстаўшыся высокім курсам. Цалкам верагодна, што пік курсаў будзе дасягнуты ўжо ў найбліжэйшыя дні, пасля чаго яны пачнуць зніжацца», — адзначаюць незалежныя эксперты фінансавага рынку краіны.

Сяргей КУРКАЧ.

Абмяркуем

ПАШЫРЫЦЬ МОДУ НА ЧЫТАННЕ

Папулярызацыя чытання сярод моладзі — тая тэма, якая ўжо не адзін год застаецца актуальнай для ўсіх, ад аўтараў і выдаўцоў да настаўнікаў і бацькоў кожнага новага пакалення. У чарговы раз сваё бачанне сітуацыі і шляхоў яе змянення агучылі ў коле бібліятэкараў і пісьменнікаў.

— Вельмі знакава, што напачатку новага навучальнага года і напярэдадні Дня беларускага пісьменства мы гаворым пра кнігу, пра чытанне на роднай мове, — падкрэсліла **першы намеснік Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена СТЭЛЬМАХ.** — У мяне сёння ёсць магчымасць гаварыць пра кнігу ў тым ліку і з пазіцыі ўласнай творчасці, бо шэраг маіх праектаў убачылі свет у Выдавецкім доме «Звязда». Сёння пісьменнікі вельмі часта ідуць на сустрэчы з дзецьмі і ў бібліятэкі, і ў школы. І гэта вельмі важна не толькі таму, што пісьменнік сам нясе дзецям святло сваіх кніг, але і таму, што так мы больш разумеем дзіцячую псіхалогію, тэмы, якія патрэбныя гэтай аўдыторыі. І нам хочацца, каб кніга ўсё ж такі заставалася адной з галоўных крыніц ведаў і пазнання свету, бо толькі так магчыма выхаваць асобу.

Для беларускіх пісьменнікаў вельмі важна перш за ўсё пісаць на роднай мове, каб нашы дзеці чулі роднае слова, чыталі казкі і іншыя творы па-беларуску. Прысутныя адзначылі: радуе, што сёння ўзрастае імкненне з боку маладых бацькоў самім ведаць родную мову ды вучыць гэтаму сваіх дзяцей. У наш час прасоўванне кніг і папулярызацыя чытання — нялёгкая справа, паколькі дзеці і падлеткі аддаюць найбольш увагі гаджэтам. Тым жа бібліятэкам даводзіцца прыдумваць самыя розныя формы і спосабы ўзаемадзеяння з юнымі чытачамі і іх бацькамі, каб пазнаёміць іх з кніжнымі навінкамі, заахвоціць чытаць і адкрываць для сябе новых аўтараў у беларускай літаратуры.

Як заўважыла **намеснік дырэктара Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых бібліятэк г. Мінска Алена ЧАРНЯЎСКАЯ,** «сёння бібліятэкі не могуць жыць без пісьменнікаў, бо толькі дзякуючы добрым пісьменнікам мы маем добрыя кнігі».

— Хоць ёсць меркаванне, быццам сучасныя дзеці не чытаюць, але насамрэч яны чытаюць. У іх свае героі, свае тэмы і ўласны выбар кніг, якім яны аддаюць перавагу. І для бібліятэк зараз галоўная задача — прасоўванне чытання як працэсу, пашырэнне моды на яго, — падкрэсліла Алена Чарняўская.

Алена ДРАПКО.

Несці слова пра мір

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Сёлета экспедыцыя заклікана быць не толькі асветніцкай, не толькі духоўнай, яна заклікана яшчэ да таго, каб несці слова пра мір, — сказаў мітрапаліт Веньямін. — І на гэта, прашу вас, дарагія ўдзельнікі экспедыцыі, звярнуць асаблівую ўвагу: слова пра мір, якое будзе абапірацца на Слова Божае, на слова духоўнае. Евангелле вучыць нас, як прыносіць пакаянне ў сваіх грахах, як выпраўляць гэтыя грахі, як рабіць нашае жыццё больш дасканалым. Яно вучыць нас любіць адно аднаго, любіць блізкіх і далёкіх, любіць нашу Айчыну, але любіць і іншыя краіны і народы, любіць і ворагаў сваіх».

Мітрапаліт заклікаў у дапамогу малітвы і благаславенне беларускіх святых прападобнай Ефрасінні, ігуменні Полацкай, свяціцеля Кірылы Тураўскага, святой Сафіі Слуцкай і свяціцеля Георгія (Каніскага), архіепіскапа Магілёўскага. Ён звярнуў увагу, што значная частка маршруту экспедыцыі праляжае праз Магілёўшчыну.

«Сёлета, можна сказаць, нам указаная асаблівая Божая міласць і блаславенне. Калі ў дні Святой Пасхі здзяйсняўся хрэсны ход у месца сённяшняй сталіцы Дня беларускага пісьменства, горад Бялынічы, — хрэсны ход суправаджаў бусел, птушка, якая з'яўляецца сімвалам Беларусі. Яна ішла за абразом Божай Маці, якая называецца Бялыніцкая, і паказвала нам, людзям, як пераадольваць праз малітву і зварот да Маці Божай каранавірусную бяду, як мы зможам перадолець і ўсе іншыя цяжкасці сённяшняга часу», — дадаў уладыка.

У малебне перад стартам «Дарогі да святыняў» узяў удзел **міністр інфармацыі Беларусі Ігар ЛУЦКІ.** Ён пагадзіўся, што экспедыцыя, якая традыцыйна папярэднічае Дню беларускага пісьменства і з'яўляецца яго складнікам, сёлета — не проста асветніцкая.

«На цяперашні момант мне здаецца, што гэта важная місія, якая павінна быць пранесеная па нашай краіне, каб мір і згода запанавалі ў нашым народзе, — сказаў ён. — Спадзяюся, што ў гэтыя няпростыя дні мы ўсё ж такі ўсе разам зможам наладзіць дыялог паміж грамадствам, пачуць адно аднаго, не дапусціць нейкага рознагалосся, каб і ў краіне, і ў душы ў кожнага быў мір, была згода, было адчуванне таго, што мы адзіная краіна, што заўтра дзеці пойдуць у школу, што старыя будуць заўсёды ў пашане, што ўсе мы разам будзем за гэтую нашу краіну».

Кіраўнік экспедыцыі, навуковы супрацоўнік Нацыянальнай акадэміі навук Аляксандр ЛАПАТА-ЗАГОРСКІ расказаў журналістам, што падчас маршруту раздадуць кнігі, якія з'яўляюцца падзякай пуцяводнай для экспедыцыі Загор'е-Сталавіцкай іконе Пакрову Прасвятой Багародзіцы. Абраз быў знойдзены ва ўрочышчы Святое Поле (ранейшая назва Папоўшчына) каля вёскі Загор'е Баранавіцкага раёна ў 1983 годзе падчас дарожных работ. Святое Поле — першы прыпынак сёлетняй экспедыцыі «Дарога да святыняў».

Па словах Аляксандра Лапаты-Загорскага, цудатворны абраз доўгі час быў дамавым мітрапаліта Філарэта, потым перайшоў у сталічны храм у гонар Свяшчэннапакутніка Уладзіміра Хіраскі, які апякае вернікаў са слабым зрокам і невідушчых.

«Ікона вернікам прыйшлася да душы, бо яна ціснёная металічналітая, і невідушчыя пальцамі яе чытаюць — «бачаць», і яна ў іх вельмі шануецца, — растлумачыў кіраўнік экспедыцыі асаблівае стаўленне такіх людзей да абраза.

Акрамя кніг, удзельнікі экспедыцыі будуць раздаваць цацкі дзецям у прытулках і ў дамах сямейнага тыпу. Таксама ў рамках «Дарогі да святыняў» запланаваныя чатыры канферэнцыі і наведванне больш як дзясятка навучальных устаноў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

РЭХА МАЙДАНА

Чым павучальны ўкраінскі вопыт?

Апошнім часама даволі часта ў звязцы з падзеямі ў Беларусі згадваюць Украіну. Прычым параўнанні гучаць як з усходу, так і з захаду. Паралелі відомыя — падзеі лістапада 2013-га — лютага 2014-га, якія захіснулі нашу краіну-суседку. Цяжка абысціся без эмоцый, аднак паспрабуем, як кажуць, «з лічбамі на руках» разабрацца са зменненнямі ўкраінскай «матрыцы» на працягу 29 гадоў пасля абвяшчэння незалежнасці ў 1991-м. Чым павучальны гэты вопыт?

УНІКАЛЬНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ

Украіна атрымала ў спадчыну ад Савецкага Саюза не толькі пустыя прылаўкі, але і прамысловыя галіны, якія ўвасабляюць сёння пярэдні край тэхналагічнага прагрэсу, — уласную мікраэлектроніку, вытворчасць камп'ютараў, спадарожнікаў, авіякасмічную. Гаворка, па сутнасці, ішла аб індустрыяльнай базе, без якой цяпер немагчыма сабе ўявіць ні інтэрнэт, ні лічбавыя тэхналогіі, ні «чацвёртую прамысловую рэвалюцыю», заўважае zn.ua. Прычым у шэрагу выпадкаў краіна не проста валодала наладжанай вытворчасцю, але і ўваходзіла ў кагорту прызнаных сусветных лідараў. Пры нармальным паступальным развіцці такіх задзелаў яна магла б сёння знаходзіцца ў першым эшалоне тэхналагічнай эліты свету.

Напярэдадні абвяшчэння сваёй незалежнасці ва Украіны была моцная эканоміка, якая ўваходзіла, па класіфікацыі Сусветнага банка, у найвышэйшую падгрупу краін з сярэднімі даходамі. Так, калі ў 1990 годзе сярэднедушавыя даходы ў ёй складалі 1297 долараў, то ва Украіне — 1570. Прычым яшчэ ў 1989-м яна знаходзілася ў трыццатцы найбуйнейшых эканомік свету, як, напрыклад, Ірландыя сёння. У 1990 годзе аб'ём валавога ўнутранага прадукту Украіны (81,5 мільярда долараў у бягучых цэнах) пераўзыходзіў сумарны ВУП Чэхіі ($40,5 млрд) і Румыніі ($39 млрд), а таксама аб'ёмы вытворчасці Польшчы ($66 млрд), Ізраіля ($59 млрд) або, напрыклад, Малайзіі ($44 млрд), не кажучы ўжо пра Чылі ($33,1 млрд), адзначае zn.ua.

Па ўспамінах Любаміра Раманківа, на пачатку 1990-х найлепшыя ўкраінскія лабараторыі ў галіне мікраэлектронікі не саступалі амерыканскім. Гэта сведчанне тым больш значнае, што належыць не проста спецыялісту, які адпрацаваў больш за паўстагоддзя на IBM, а навукоўцу, чыё імя ў 2012 годзе было ўнесена ў Залу нацыянальнай славы ЗША разам з імем Стыва Джобса як аднаго з самых выдатных вынаходнікаў усіх часоў, разам з Томасам Алвай Эдысонам.

Нават пасля Чарнобыльскай трагедыі заходнія эканамісты ўсе як адзін адзначалі рэдкі сплаў адукацыйнага, навуковага і прамысловага патэнцыялаў Украіны, унікальныя чарназёмы і аграрныя магчымасці, чарнаморскія і азоўскія парты, развіты транспартны комплекс, удалае месцазнаходжанне.

Да пачатку 1990-х на стапелях суднабудаўнічага завода ў Мікалаеве знаходзіўся цяжкі авіяносны крэйсер «Вараг», які быў перапрададзены ў 1998 годзе кампаніі з Макаа, а пазней даведзены да гатоўнасці і прыняты ў склад ВМФ Кітая ў якасці яго першага авіяносца «Ляанін» (2012). Пры распрацоўцы яго палубнай авіяцыі і палігона для падрыхтоўкі лётчыкаў выкарыстоўваліся рэсурсы той жа Украіны, якія дасталіся ёй пасля атрымання незалежнасці. Першы кітайскі ледакол быў таксама пабудаваны ва Украіне — на Херсонскім суднабудаўнічым заводзе ў 1993 годзе. Не абышлося без сур'ёзнай дапамогі Украіны і развіццё ў 1990-я гады кітайскага ракетабудавання.

Па інфармацыі СМІ, ужо ў 2016 годзе Паднябесная набыла інтэлектуальную ўласнасць на транспартны самалёт Ан-225 «Мрія», а сёння кітайскія кампаніі не пакідаюць надзей завяршыць здзелку па куплі кантрольнага пакета акцый украінскага маторабудаўнічага прадпрыемства «Матор Січ». Магутнае супрацьдзеянне гэтаму з боку ЗША — сведчанне таго, што гаворка ідзе не проста аб найважнейшых прамысловых тэхналогіях, а аб ноу-хау з далёка ідучым геапалітычным падтэкстам. Дзіўныя рэчы, тым больш што ўсё гэта — выдатны падмурак савецкіх часоў.

БЕЗ СТРАТЭГІІ

Як жа так атрымалася, што праз 29 гадоў Украіна стала аграрнай краінай, якая выжывае за кошт экспарту збожжавых, задаецца пытаннем zn.ua. Маленькай адкрытай эканомікай, цалкам залежнай ад сусветных цэн на сыравінныя тавары, якую абагналі амаль усе суседзі. Прычын вялікае мноства. «Мы ўмудрыліся зрабіць усе магчымыя памылкі за гэтыя гады, пачаўшы з асноўнай — адсутнасці стратэгічнага бачання таго, якую краіну хацелі б пабудаваць», — з горыччу заўважае zn.ua.

«Уся эканамічная палітыка 1990-х была тушэннем пажараў газай. Гіперінфляцыю, што перавышала 2000 працэнтаў у 1992-м, спынялі дзяржаўным рэгуляваннем цэн, фактычна пазбавіўшы прамыслоўцаў прыбытку. У выніку вытворчасць сталі ў перыяд з 1990-га да 1995-га ўпала на 55 працэнтаў, а металургі, якія зараблялі ў свой час у разы больш, чым простыя савецкі чалавек, сядзелі без заробатны. Для галіны, якая выпрабляла 50 мільёнаў тон сталі ў год, на ўнутраным рынку Украіны, якая спажывае каля 10 млн, стала вельмі цесна. Адзіным шанцам выжыць быў экспарт. Але замест таго, каб дапамагчы прамыслоўцам, якія прывыклі да планавай і не заўсёды лагічнай саюзнай эканомікі, адаптавацца да ўмоў крызісу, уляды вырашылі экспарт абмяжоўваць і кватаваць. Напэўна яны атрымлівалі карупцыйную рэнту ад кожнай дазволенай экспартнай здзелкі, напэўна тыя, каму дазволілі нешта прадаваць, ды яшчэ і без пошлін, шчодра плацілі за гэтыя магчымасці. Менавіта тады цэлая плеяда «моцных дзяржаўнікаў» усвядоміла, што можна нядрэнна зарабіць, нават калі вакол блукаюць тысячы беспрацоўных жабракоў. І пакуль частка чырвоных дырэктараў ламала галаву над тым, як працаваць, калі перасталі паступаць загады з цэнтра, іншая частка пачала круціцца, дамаўляцца і рваць на кавалкі савецкую прамысловую спадчыну», — піша zn.ua. Былі пахаваны многія стратэгічныя прамысловыя сектары.

Вынікам прыватызацыі стала канцэнтрацыя цэлых галін у руках адных уласнікаў. Менавіта так усё аблэнерга краіны пачалі кантраляваць шэсць чалавек, «Метінвест» Ахметава — выплаўляць 40 % усёй сталі ў краіне, а «Інтэрпайп» Пінчука — выпускаць палову ўсіх украінскіх труб, уся вытворчасць ферасплаваў аказалася ў групы «Прыват» Каламойскага і Багалюбава, а Фірташ пабудаваў сваю «азотную імперыю», адзначае zn.ua.

.Доля навукаёмістых галін ва ўкраінскай прамысловасці, якая ў 1990-м складала 30 %, знізілася да 10 %, затое ўдвая вырасла чорная металургія, а доля сыравінных тавараў дасягнула шакіруючых 70 %. У 2016-м вытворчасць экскаватараў склала 1 % ад узроўню 1990-га, прычым будаўніцтва ідзе досыць актыўна. А трактароў у 2016-м выпушчана 5 % ад колькасці, выраблёнай у 1990-м, хоць сельгастэхніка цяпер у аграрнай Украіне надзвычай запатрабаваная.

ВЫНІК ІЛЮЗІЙ

Еўрапейская камісія штогод дае параўнальную ацэнку развіццю даследаванняў і інавацый у Еўропе — індэкс EIS. Украінскі паказчык там нязменны з 2012 года — 35-36 балаў. Для параўнання, у суседняй Польшчы індэкс інавацый у 2012-м быў 51 бал, у 2019-м — ужо 63, а лідарства цяпер у Швейцарыі, дзе індэкс вырас са 146 балаў у 2012-м да 177 — у 2019-м. У выніку і доля прамысловасці ва ўкраінскім ВУП, і доля тавараў з дабаўленай вартасцю планамерна зніжаліся ўсе апошнія 29 гадоў, саступаючы месца сельскай гаспадарцы.

«Мы даўно ператварыліся ў краіну рытэйлераў і дыстрыб'ютараў, краіну «перакупаў», якім абы танней купіць і даражэй прадаць. Мы ператварыліся з вядучага вытворцы і канкурэнта ў рынак збыту», — піша zn.ua. У выніку сальда гандлёвага балансу апошні раз было станоўчым у 2005 годзе, з тых часоў імпарт тавараў ва Украіну стабільна перавышае экспарт, і нярэдка розніца даходзіць да 8 % ад ВУП.

Украінскія рэфарматары лічылі, што «рынак усё сам адрэгулюе». Вынік падобных ілюзій перасягнуў усе магчымыя чаканні, адзначае zn.ua. Са 166 дзяржаў, па якіх Сусветны банк прыводзіць даныя рэальнага ВУП за 1990—2018 гады, падзенне паказалі толькі дзве (!) краіны — Украіна (мінус 36,1 %) і Грузія (мінус 0,8 %). Увесь астатні свет за гэтыя гады вырас: глабальны ВУП — у 2,2 раза, ВУП краін з высокімі даходамі — у 1,8 раза, краін з сярэднімі даходамі — у 3,4—3,7 раза, найбяднейшых — у 2,9 раза.

У лідарах — азіяцкія краіны. У Кітая рэальны ВУП за 1990—2018 гады вырас у 13 разоў, у В'етнама і Лаоса — у 6,4 раза!

НА НІЖНЯЙ ПРЫСТУПЦЫ

«За тры дзясяткі гадоў мы ўмудрыліся разбазарыць амаль усё, на чым сёння грунтуецца індустрыя 4.0, пачынаючы ад мікраэлектронікі і камп'ютараў. Пасля 2015 года краіна не зрабіла ніводнага серыйнага самалёта, хоць калісьці лік штогод ішоў на сотні. Будучыня ўкраінскага ракетабудавання не больш аптымістычная. Вытворчасць легкавых аўтамабіляў упала з 402 тысяч у 2008 годзе да 5,8 тысячы летась. Прычым усе яны цяпер выпускаюцца «метадам буйнавузлавой зборкі» на адзіным прадпрыемстве», — піша zn.ua.

Страта вядучых індустрыяльных галін падарвала аснову развіцця звязаных з імі прадпрыемстваў станкабудавання, інструментальнай вытворчасці, метралогіі, матэрыялазнаўства, прамысловай хіміі. Як вынік, у 1992—2018 гадах доля апрацоўчай прамысловасці ў структуры ВУП Украіны звалілася з 44,6 да 11,5 %, апынуўшыся амаль удвая меншай за ўзровень краін з сярэднімі даходамі (19,6 %). Пры гэтым яна амаль зраўнялася з удзельнай вагой сельскай гаспадаркі (10,1 %), чыя экспартная выручка цяпер вызначае дынаміку валютнага курсу грыўні, інфляцыі і агульнай плацежаздольнасці краіны.

«Так, атрымаўшы ўнікальныя стартавы капітал, мы размянялі яго на эканамічную структуру 100-гадовай даўніны: збожжа, чорныя металы, руду — менавіта яны складалі аснову таварнага экспарту царскай Расіі ў 1913 годзе. Мы самі загналі сябе ў сыравінную пастку, дзе з кожным годам становіцца ўсё менш прыстойных вакансій і больш «лішніх» рабочых рук. Мы пазбягаем казаць аб тым, што пасля амаль 30 гадоў «рэформаў» апусціліся ў падгрупу эканомік, за якой, па класіфікацыі Сусветнага банка, ідуць ужо толькі найбяднейшыя краіны. Ці дзіўна, што ад такіх здзяйсненняў з Украіны масава з'язджаюць людзі, і мы самі толкам не ведаем, колькі нас на самай справе засталося?», — з горычу заўважае zn.ua

ДАЎНО І НЯПРАЎДА?

Пра падзенне ўзроўню прамысловасці Украіны яскрава выказаўся прэзідэнт краіны Уладзімір Зяленскі. Адпаведную заяву ён зрабіў падчас свайго выступлення на пазачарговым пасяджэнні Вярхоўнай рады. «Індустрыяльная слава Украіны паступова становіцца ўспамінамі. Мы рызыкуем, што пра наш прамысловы патэнцыял хутка будуць казаць, што «гэта было даўно і няпраўда», — працытавала Зяленскага «112 Украіна». Зразумела, пандэмія каранавіруса, якая захіснула нашу краіну-суседку, агульную надзвычай складаную сітуацыю значна ўскладняе.

І яшчэ. З адным з найбольш адметных артыкулаў выступіў у сваім профілі ў сацыяльнай сетцы Мікалай Азараў — украінскі палітычны і дзяржаўны дзеяч, колішні прэм'ер-міністр Украіны (прычым і ў той час, калі разгараўся так званы еўрамайдан), адзін з заснавальнікаў, член і старшыня «Партыі рэгіёнаў», народны дэпутат Украіны чатырох скліканняў, доктар геолага-мінералагічных навук, прафесар і заслужаны эканаміст Украіны. «Не магу заставацца абыякавым да таго, што адбываецца ў Беларусі... Вас штурхаюць на ўкраінскі сцэнарый, — перакананы Мікалай Азараў. — Я не хацеў бы, каб Беларусь паўтарыла падобнае... Украіна цяпер перажывае самую цяжкую трагедыю за ўсе амаль 30 гадоў сваёй незалежнасці... Хацеў бы параіць беларусам, перш за ўсё, шанаваць тое, што ёсць». Каментарыі, напэўна, залішнія.

Пётр ДУНЬКО.

Акцэнты

Беларусь не дазволіла рэалізаваць у сябе ўкраінскі сцэнарый

Аб гэтым заявіў міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір Макей, сустракаючыся ў Маскве са сваім расійскім калегам Сяргеем Лаўровым, перадае БелТА.

Уладзімір Макей канстатаваў, што цяпер Беларусі даводзіцца адказваць як на ўнутраныя, так і на знешнія выклікі. «Прычым апошнія ў большай ступені абумоўліваюць першыя, — адзначыў Уладзімір Макей. — Тым не менш хачу сказаць, што мы вытрымалі першы націск і не дазволілі рэалізаваць у Беларусі ўкраінскі сцэнарый, сцэнарый каляровай рэвалюцыі».

Кіраўнік МЗС Беларусі падкрэсліў, што пэўнае палітычнае процістаянне ў краіне назіраецца, але ўзровень яго напалу значна зніжаны. «І ў гэтай частцы я хацеў бы выказаць удзячнасць расійскаму боку за вытрыманую і дакладную рэакцыю на падзеі, якія разгортваліся і разгортваюцца ў Беларусі, — сказаў Уладзімір Макей. — Відаць, што менавіта ўзважаная і вельмі дакладная пазіцыя Расіі выступае той процівагай, якая стрымлівае знешнія сілы ад актыўнага ўмяшання ва ўнутраныя справы Рэспублікі Беларусь. Гэта ў сваю чаргу дае нам магчымасць перавесці сітуацыю ў больш спакойнае рэчышча, наладзіць дыялог з грамадствам ды намеціць выхады з існуючай сітуацыі».

Тым часам

Ва Украіне адзначаны новы антырэкорд па колькасці захварэлых на COVID-19

Ва Украіне па стане на раніцу серады за суткі выяўлена 2495 новых хворых на каранавірус, што стала максімальным паказчыкам з пачатку пандэміі, сведчаць даныя на сайце Сістэмы маніторынгу распаўсюджвання эпідэміі COVID-19 Савета нацыянальнай бяспекі і абароны. Агульная колькасць інфіцыраваных з пачатку пандэміі склала 125,7 тысячы чалавек. Найбольшая колькасць выяўленых выпадкаў за суткі зафіксавана ў Кіеве (332), Харкаўскай (302), Львоўскай (204), Адэскай (204) і Цярнопальскай (201) абласцях. Акрамя таго, у цэлым па Украіне было зафіксавана 2678 падазрэнняў на захворванне COVID-19.

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

3 ВЕРАСНЯ 2020 г.
ЧАЦВЕР
№ 16 (15893)

Выдаецца
з 21 красавіка 1921 года

Імёны

«NИTN»:

«Маглі б іграць нават на Месяцы»

Наша сустрэча адбылася ў незвычайным дворыку адной андэграўнднай сталічнай кавярні. Месца было выбрана музыкантамі невыпадкова, яно ў нейкім сэнсе характарызуе іх — свабодных, харызматычных, маладых і амбіцыйных. Знаёмцеся — бас-гітарыст, вакаліст і лідар калектыву Ягор ТРАЦЦЯКОЎ-САВІЧ, вакалістка Аксана КУЖАЛЕВА і гітарыст Марык КОР.

Нават не скажаш, што перад табой сапраўдныя рок-музыканты, настолькі сціплымі здаліся мае суразмоўнікі. Але, аказваецца, за сціпласцю рабят хаваюцца неўтаймаваная энергія, ураган і сапраўдны талент. І гэта пачынаеш адчуваць, як толькі гаворка заходзіць пра творчасць...

— Раскажыце пра свой гурт. Чаму такая назва?

Ягор: — Пра тое ёсць трэк, праўда, мы даўно яго не выконвалі. Усе звязаны паміж сабой нябачнымі ніцямі. Нехта хоча падпарадкоўвацца ім, хтосьці не. Гэта датычыцца і нас як гурта, і людзей увогуле. Нішто не выпадкова, ніхто не выпадковы.

А пачалося ўсё яшчэ ў школе. Прыйшла ідэя, а чаму б не паспрабаваць пісаць самім песні, прыдумваць, самастойна пачаць штосьці рабіць. З сябрамі пайшлі на летнія работы, падзараблі грошай, набылі свае першыя гітары. Я — бас, мой сябар — электра (і так далей па нарастаючай), потым пазнаёміліся з Лёнем (барабаншчыкам Леанідам Вішнеўскім. — **Аўт.**), знайшлі вакалістку. Пачаліся змены ў складзе. Былі і доўгія перапынкі, пошукі сябе, розныя перыяды ў жыцці. Першы раз мы сабраліся дзесьці ў 2006-м. Праўда, не гэтым складам. Цяперашні — з канца кастрычніка—лістапада 2019-га.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Класныя навіны

ШКОЛА БУДУЧЫНІ: БЕЗ «ФІЗІКАЎ» І «ЛІРЫКАЎ»

Чаму для прадстаўнікоў пакалення Alfa важна забяспечыць альтэрнатыву?

«Першая рэч, якую трэба памятаць: у свеце цяпер канфуз, змяшанне ад мноства, занадта вялікага мноства опцый. Як жа мне выбраць правільна, калі вакол так шмат усяго, але ўсё кожны дзень змяняецца? Свет прапануе нам шмат магчымасцяў, але гэта свет, у якім усё стала вельмі няўстойлівым, нестабільным. Мы цікавімся ў самых розных людзей у розных краінах свету: чаго вы хочаце? Людзі не ведаюць! Таму што доўгі час мы жылі, адштурхоўваючыся ад таго, чаго чакаюць ад нас бацькі, сваякі, грамадства. І жыццё ардынарнага, звычайнага чалавека было прадвызначанае — месцам яго нараджэння, сям'ёй, акружэннем. А цяпер няма ніякіх іерархій, няма межаў, няма нічога немагчымага, але адваротны бок такога багацця перспектыў — поўная разгубленасць: я такі малады, я не ведаю, чаго хачу, хто я... Пра гарантыі сёння наогул трэба забыцца, іх няма, трэба быць гатовымі пастаянна змяняцца і перавучвацца», — такой думкі прытрымліваюцца прафесары Нацыянальнага ўніверсітэта Сінгапура Крыстал Лім-Лэнге і Грэг Лім-Лэнге — прызнаныя міжнародныя эксперты ў вобласці адукацыі, аўтары бестселера Deep Human.

Якой жа павінна быць сучасная школа, каб адпавядаць патрэбам часу? Якія навыкі актуальныя для навучэнцаў? Чым павінен напаўняцца адукацыйны кантэнт? Чаму вельмі важная магчымасць выбару? Пра ўсё гэта ішла гаворка падчас 3-й канферэнцыі па альтэрнатыўнай адукацыі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

Знайсці сябе

МАДЭЛЬ ЖЫЦЦЯ,

або Як не ўпусціць уласнае мора магчымасцей

Бывае так, што чалавек усё жыццё працуе ў адным кірунку, ідзе да сваёй мэты прама і ўпэўнена. Але аднойчы здараецца нечаканы выпадак, які пралівае святло на схаваныя ўнутры асобы здольнасці да іншай сферы дзейнасці. Менавіта ў гэты момант перад вачыма з'яўляецца вялікае мора магчымасцяў. Але ці кожны асмеліцца на рызыку? Танцорка, трэнер і бізнесвумен Крысціна БАРАКСАНАВА ніколі не баялася спрабаваць нешта новае і менавіта дзякуючы гэтаму стала мадэллю. Зусім выпадкова, але знайшла справу для душы.

Бальнымі танцамі дзяўчына пачала займацца ва ўзросце чатырох гадоў. Яны сталі галоўным захапленнем сярод вялікай колькасці іншых. Разам са студыяй Крысціна аб'ездзіла з канцэртамі Еўропу. Так прайшлі доўгія і насычаныя дзесяць гадоў.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

ШКОЛА БУДУЧЫНІ: БЕЗ «ФІЗІКАЎ» І «ЛІРЫКАЎ»

Дзеці — іншыя!

— Калі азірнуцца вакол, то мы жывём у вельмі цікавы час, які не мае аналагаў у гісторыі. Наша эпоха вызначаецца наступнымі паняццямі: гэта нявызначанасць, нестабільнасць (ніякія доўгатэрміновыя прагнозы складаць немагчыма), празмернасць інфармацыйных патокаў, лічбавізацыя, аўтаматызацыя, глабалізацыя, урбанізацыя і старэнне насельніцтва, — разважае **сузаснавальнік і дырэктар сярэдняй школы LuCh, консультант Асацыяцыі «Адукацыя для будучыні», метадыст праекта «Настаўнік для Беларусі», спецыяліст па архітэктуры і пабудове адукацыйных сістэм Яўген ЛУФЕРЧЫК.** — І дзеці, якія сёння навучаюцца ў школе, — яны вельмі розныя. Калі я ў 2008 годзе ўпершыню ўвайшоў у аўдыторыю як настаўнік (а працаваў тады ў пятых-шостых класах), то першыя месяцы выходзіў са школы з пастаяннымі пытаннямі: «Хто гэтыя дзеці? Чаму яны настолькі адрозніваюцца ад мяне? Што імі рухае? Якая ў іх матывацыя?» І гэты быў першы мой прафесійны інсайд — дзеці цяпер іншыя! На той момант яшчэ не была сфармуляваная тэорыя пакаленняў, я гэта зразумеў, хутчэй, інтуітыўна.

«Навучальныя праграмы і іх змест павінны адаптавацца пад інтарэсы, запыты, здольнасці і магчымасці кожнага дзіцяці».

У сённяшняй школе цяпер навучаюцца два пакаленні, якія істотна адрозніваюцца паміж сабой. **Пакаленне Z — гэта вучні 5—11 класаў,** якія жылі ў дастаткова стабільных эканамічных умовах. Яны вельмі памяркоўна ставяцца да вялікіх інфармацыйных плыняў, у іх дастаткова добра развіта крытычнае мысленне. І яны задаюць вельмі шмат пытанняў на адрас той інфармацыі, якая транслюецца ў іх бок. Яны нікому не вераць на слова...

Пакаленне Alfa — гэта дзеці, народжаныя прыблізна пасля 2010 года (з першых па пятыя класы). Яны прызвычаіліся да выбару, для іх альтэрнатыва — гэта аснова ўспрымання свету.

Калі народзяцца апошнія прадстаўнікі гэтага пакалення (прыкладна ў 2025-м), іх будзе ўжо амаль два мільярды. Што нам чакаць ад іх? Можна выказваць толькі агульныя здагадкі, аднак ужо цяпер зразумела, што ўплыў тэхналогій на іх жыццё будзе каласальны. Яны будуць расці, узаемадзейнічаючы са штучным інтэлектам, робатамі і «разумнымі» цацкамі. Вялікае значэнне ў іх фарміраванні будуць адыгрываць сацыяльныя сеткі. Калі для пакалення Z сацыяльныя сеткі — гэта інструмент, для Alfa — лад жыцця. І сучасныя алгарытмы для кожнага іх прадстаўніка фарміруюць сваю інфармацыйную стужку. Аналізуючы лайкі і дызлайкі, алгарытмы падладжваюць пад іх віртуальнае асяроддзе. І «альфа»-дзецям незразумела, як можа быць па-іншаму. Чаму яны павінны вучыцца, як усе? Чаму ва ўсіх — аднолькавы набор прадметаў, аднолькавая мадэль навучання? Пакаленне Alfa з'яўляецца самым матэрыяльна забяспечаным, тэхналагічна падкаваным і адукаваным на сённяшні дзень.

Ім спатрэбяцца інтэрактыўныя персаналізаваныя праграмы і метады навучання. Мяркуючы па сусветных трэндах, вялікі працэнт дзяцей пяройдзе на анлайн-навучанне. У іх яшчэ раней, чым у «зумераў», будуць фарміравацца выразныя пасылы, да чаго трэба імкнуцца: гэта навука і тэхналогіі.

Пакаленне Alfa зоймецца работай, якая яшчэ не існуе.

Канструктар з ведаў

— Беларуская сістэма адукацыі павінна была б адаптавацца і прапанаваць не толькі розныя адукацыйныя мадэлі ўнутры школы, але і розныя мадэлі ўнутры аднаго пакалення, — лічыць Яўген Луферчык. — Сёння мала хто спраўляецца з рэфармаваннем школы. Нават фіны спрабуюць адаптаваць сваю раней паспяховую адукацыйную мадэль, якую яны развівалі цягам апошніх пятнаццаці гадоў, пад змены, што адбыліся ў пакаленнях.

Ні для каго не сакрэт, што школы і універсітэты рыхтуюць спецыялістаў, веды і навыкі якіх ужо не актуальныя. У Расіі праводзілі даследаванне, яно паказала, што з маладых людзей, якія скончылі ВНУ ў 2018—2019 гадах, не больш як 31 працэнт уладкоўваюцца па той спецыяльнасці, якую яны атрымлівалі.

Траекторыя фармальнай адукацыі (школа — універсітэт — работа — поспех) ужо не працуе. Ёсць меркаванне, што ва універсітэтах будзе ў перспектыве запатрабаваны менавіта гуманітарны складнік, а ўсё, што лічылася прафесійнымі курсамі, моладзь будзе атрымліваць не праз універсітэт. Сувязі навучання з фізічным знаходжаннем у адукацыйнай установе практычна не будзе. Прафесійныя веды будуць атрымлівацца на практыцы, з пагружэннем у рэальны кантэкст тэмы, якая вывучаецца: гэта можа быць вырашэннем праблем лакальнай супольнасці, стварэнне стартапа ў новым горадзе і гэтак далей.

Апошнім часам расце даступнасць і папулярнасць адукацыйных анлайн-рэсурсаў і курсаў, дзе рыхтуюць больш кампетэнтных спецыялістаў, чым у ВНУ. Таксама адукацыя становіцца «канструктарам» з ведаў, якія чалавек можа перасабраць самастойна. У найбліжэйшай будучыні людзі пачнуць адукоўваць сябе самі, рэальна ўсведамляючы, якія менавіта веды ім патрэбныя. Адукацыя стане бесперапынным працэсам.

— Магчыма, у нейкай недалёкай будучыні мы будзем успрымаць універсітэт выключна як ступень для асобаснага развіцця і фарміравання канцэптуальнага погляду на свет, а не як месца для атрымання прафесіі, асабліва з улікам таго, што за жыццё нам давядзецца змяніць пяць—восем прафесій, — кажа Яўген Луферчык. — Гэта ставіць вельмі шмат пытанняў перад школай: напрыклад, якія навыкі яна павінна фарміраваць? На мой погляд, школы павінны транслява́ць дзецям думку, што тыя могуць быць паспяховымі не толькі ў рамках нейкай адной прафесіі. А мы з вамі прызвычаіліся падзяляць усіх на «фізікаў» і «лірыкаў». Хоць сучасныя даследаванні паказваюць, што гэта выключна сацыяльны феномен і няма ніякай схільнасці мозгу да той ці іншай галіны ведаў. А вось ад асобы настаўніка, ад таго, які ўстанавіўся кантакт паміж педагогам і вучнем, напрамую залежыць, ці зацікавіць вучня прадмет, які той выкладае.

Другі складнік гэтага выбару — сямейнае акружэнне. Дзеці ніколі не выбіраюць тое, што яны не бачаць вакол сябе. І калі ў сям'і культывуецца думка, што ты ў нас — матэматык, у галаве дзіцяці фарміруецца перакананне, што матэматыка — гэта маё, а ўсе астатняе — не маё. Падзел на «фізікаў» і «лірыкаў» з'яўляецца лжэнавуковым. Наадварот, трэба ўнушаць дзіцяці думку, што яно можа быць кім заўгодна: філосафам, паэтам, матэматыкам, канструктарам і гэтак далей.

«Ва ўмовах празмернасці інфармацыі трэба сфармуляваць тое, без чаго выпускніку нельга абысціся. Выпускнік беларускай школы вывучае 18 прадметаў. Гэта вельмі і вельмі многа!»

Курс — на індывідуалізацыю

І ўсё ж такі, што трэба зрабіць, каб навучаць дзеля будучыні? Перш за ўсё, адмовіцца ад абавязковага запамінання інфармацыі і фактаў — машыны спраўляюцца з гэтым лепш, і мы ўжо не складзём ім канкурэнцыю. Затое вельмі важныя стратэгіі адаптацыі, уменне ўбачыць магчымасць, вынаходлівасць, прадпрымальнасць, здольнасць кантраляваць свае эмоцыі, эмпатыя. Іх нельга выкладаць як стандартныя прадметы, а хутчэй трэба ствараць асяроддзе, якое будзе падштурхоўваць чалавека да развіцця «мяккіх» навыкаў (soft skills) і больш складаных кампетэнцый.

Асобасна арыентаваны падыход павінен не толькі дэкларавацца, а рэалізоўвацца на практыцы. Навучальныя праграмы і іх змест павінны адаптавацца пад інтарэсы, запыты, здольнасці і магчымасці кожнага дзіцяці. Ва ўсіх — розная хуткасць навучання і розныя здольнасці, але гэта не павінна становіцца перашкодай для адукацыйнага працэсу. Сітуацыі, калі ўвесь клас арыентуецца на самага слабага вучня, павінны змяніцца індывідуальнымі праграмамі навучання.

У беларускай школе пакуль што дзейнічаюць адзіны для ўсіх пералік вучэбных прадметаў, тыпавы вучэбны план, адзіныя праграмы і навучальныя дапаможнікі. І нават настаўніка, у якога хацелі б вучыцца, дзеці выбіраць не могуць.

Якой жа павінна быць індывідуалізацыя?

— У залежнасці ад інтарэсаў сям'і і дзіцяці школа прапануе розны фармат навучання. Наведваць адукацыйную ўстанову зусім неабавязкова. Навучанне можа быць завочным, дыстанцыйным ці змешаным, — тлумачыць сусветныя трэнды Яўген Луферчык. — Ва ўмовах празмернасці інфармацыі трэба сфармуляваць тое, без чаго выпускніку нельга абысціся. Выпускнік беларускай школы вывучае 18 прадметаў. Гэта вельмі і вельмі многа! Якія школьныя дысцыпліны і на якім этапе вывучаць, ад чаго можна адмовіцца і што ўзбуйніць — усё гэта пытанні для нацыянальнай дыскусіі.

Акрамя дзяржаўнага мінімуму, школьнік будзе выбіраць для сябе дадаткова пэўныя кірункі і прадметы. Яшчэ адзін узровень індывідуалізацыі — модульнасць і рознаўзроўневасць праграм, калі, напрыклад, няма адзінага курса матэматыкі для ўсіх шасцікласнікаў, ён разбіты на ўнутраныя модулі, вельмі лагічныя, якія можна вывучаць на розных узроўнях. Камусьці дастаткова і першага ўзроўню матэматыкі, а камусьці патрабуецца больш глыбокі ўзровень.

Празмернасць школьнай адукацыі павінна мець на ўвазе не аб'ём ведаў, якія проста немагчыма ўпіхнуць у галаву школьніка, а шырыню магчымасцяў, з якіх дзіця будзе выбіраць тое, што яму цікава. Школа можа прапаноўваць і 25 дысцыплін, але не для таго, каб усе запар іх вывучалі, а каб забяспечыць навучэнцам магчымасць выбару.

«Школы і універсітэты рыхтуюць спецыялістаў, веды і навыкі якіх ужо не актуальныя».

У новым навучальным годзе ў сістэме адукацыі адкрываецца сярэдняя прыватная школа LuCh, якая ўзяла на ўзбраенне сінтэз сусветнага вопыту і найлепшых нацыянальных традыцый у навучанні і развіцці падлеткаў. Па словах Яўгена Луферчыка, новая навучальная ўстанова мае шэраг адметнасцяў. Сярод іх магчымасць выбару індывідуальных трэкаў і траекторый навучання (модуляў курсаў, кірункаў), выбар навучальных прадметаў у рамках акадэмічнай праграмы кожнае паўгоддзе, выбар узроўню, на якім будзе вывучацца той ці іншы прадмет (яго можна змяняць цягам навучальнага года), навучанне праз практыку і эксперымент, сінтэз класічных прадметаў і сучасных міждысцыплінарных ведаў, прымяненне фарміруючага ацэньвання прагрэсу дзіцяці па некалькіх крытэрыях адукацыйнага выніку, рацыянальнае выкарыстанне digital-інструментаў. Асноўныя класічныя прадметы — гэта матэматыка (пяць гадзін на тыдзень), руская мова, інтэграваная з рускай літаратурай (чатыры гадзіны), беларуская мова, інтэграваная з беларускай літаратурай (чатыры гадзіны), і англійская мова (пяць гадзін). З новых міждысцыплінарных прадметаў — гісторыя цывілізацыі (тры гадзіны на тыдзень) і прыродазнаўства/навука (дзве гадзіны). Для выбару прапануюцца прадметы Art, Sciense, фізічная геаграфія, логіка, тэхналогіі, мейкерства, інжынірынг, біялогія, хімія, фізіка, праграмаванне, дысцыпліны па мовах. На рэфлексію і развіццё сацыяльных навыкаў soft skills таксама прадугледжаны дзве гадзіны.

— На наш погляд, вельмі актуальнай з'яўляецца ўстаноўка на развіццё навыкаў саманавучання, — падкрэслівае Яўген Луферчык. — Падтрымаць дзіця, а не забіць у ім жаданне да самаразвіцця, — вось што насамрэч для школы важна. Тым больш што быць сярэднім выпускніком, сярэднім студэнтам і сярэднім спецыялістам становіцца эканамічна нявыгадна.

Надзея НІКАЛАЕВА.
Фота з адкрытых крыніц.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Прыемнае з карысным

У ЗАМЕЖЖА, ДА МОРА, НА ЗАРОБКІ...

Падпрацоўка... Напэўна, гэтае слова вядома многім студэнтам. Пасля пар нехта з іх бяжыць у кавярню на месца барыста або афіцыянта, хтосьці працуе кансультантам у краме... Але ёсць і тыя, хто, як той казаў, простых шляхоў (вакансія па месцы вучобы, у родным горадзе) не шукаюць. Як, напрыклад, мае суразмоўніцы, якія вырашылі знайсці часовую работу за мяжой. Дзяўчаты падзяліліся з «Чырвонкай. Чырвонай зменай» тым, што імі рухала, чаго яны дамагліся і якія высновы ў выніку зрабілі для сябе па выніках паездкі.

Падчас работы Яўгенія *(крайняя злева)* падцягнула італьянскую мову.

Студэнтка трэцяга курса факультэта міжкультурных камунікацый МДЛУ Яўгенія ГРАК нават не разглядала варыянт падпрацоўкі ў Мінску:

— Я вывучаю тры замежныя мовы, адна з якіх — італьянская. Хацелася палепшыць свой узровень валодання ёй, а найбольш эфектыўны спосаб гэта зрабіць — акунуцца ў асяроддзе носьбітаў. Мяне ўвогуле вельмі цікавіць Італія, таму было імкненне пабываць там не як турыст, а пагладзець на яе жыццё знутры. Да таго ж, гэта паездка, акрамя работы, давала магчымасць правесці два месяцы на моры, палепшыць здароўе.

Уладкоўвалася я з дапамогай расійскага агенцтва, бо ў нашых супрацоўніцтва з Італіяй не вельмі развітае. Дарэчы, я была першай беларускай, якую адпраўлялі туды на работу. Агенцтва працуе такім чынам: ты плаціш за афармленне дакументаў, дарогу туды і назад, а яно гарантуе візу, харчаванне і пражыванне. На гэтую авантуру рашылася адна, бо лічу, што менавіта ў такія падарожжы лепш ехаць без кампаніі. Тады ты разлічваеш толькі на сябе, маеш шанц сябе выпрабаваць.

Я трапіла ў невялічкі гатэль. Ён размяшчаўся каля горада Атранта, што на поўдні Італіі. Працавала афіцыянтам і барменам, але з-за таго, што штат работнікаў быў не вельмі вялікі, у мае абавязкі ўваходзіла яшчэ і абслугоўванне гасцей, прыём і дастаўка заказаў. Прымала іх і ў бары, рабіла каву. Часам мыла посуд, прыбірала ў рэстаране. Звычайна працавала ранкам і ўвечары, таму ўвесь дзень быў вольны і была магчымасць з'ездзіць у горад, паляжаць на пляжы, адпачыць.

Кіраўніцтва было такое, што лепшага нельга сабе ўявіць! Гатэль належаў дружнай і прыязнай сям'і. Я ведала кожнага з іх, падтрымлівала цёплыя стасункі, і нават зараз мы з імі на сувязі. Звальняцца было цяжка. Мой бос, яго жонка і дзеці вельмі сумавалі і плакалі разам са мною.

Наконт заробку... Атрымала прыкладна столькі ж, колькі ўклала ў паездку. Але я вярнулася дадому з бясцэнным вопытам і з вялікім багажом прыемных эмоцый... Вельмі добра падцягнула італьянскую мову. Акрамя таго, выйшла з зоны камфорту, бо да гэтай вандроўкі была сапраўдным дзіцем, якое прызвычаілася, што ўсё за яго робяць бацькі. А там я была сама за сябе. Ці паехала б яшчэ раз? Так, так і яшчэ мільён разоў так!

Самай цікавай забавай для Вольгі было скаканне са скал у мора.

Студэнтка чацвёртага курса факультэта міжнародных эканамічных адносін БДЭУ Вольга ЛАЗАРЧЫК папросту натрапіла на аб'яву кампаніі, якая прапаноўвала работу за мяжой. Персанал быў патрэбны па розных кірунках: шукалі барменаў, афіцыянтаў, пакаёвак, аніматараў, адміністратараў...

Вольга расказвае:

— Пачала наводзіць даведкі, фірма аказалася надзейнай. Паразмаўляўшы з бацькамі, рашылася. Разам з сяброўкай спыніліся на Балгарыі, бо хацелася быць бліжэй да мора.

Калі мы прыехалі на месца ў курортны комплекс, нас засялілі ў бунгала, якое было ў страшэнна дрэнным стане. Настолькі, што хацелася дадому вяртацца, але мы спрачаліся, настойвалі, і праз пару дзён нас перасялілі ў адмысловы будынак для персаналу.

Звычайна працавалі з ранку да чатырох гадзін вечара: рыхтавалі залу для адпачывальнікаў, сервіравалі сталы, потым суправаджалі пастаяльцаў, арыентавалі іх у памяшканнях. Нязвыклым да працы было вельмі цяжка, яны амаль плакалі ад стомы. Мне было прасцей, бо я імкнуся зарабляць для сябе нейкія грошы з 14 гадоў. Для тых, хто хацеў атрымаць больш, такая магчымасць давалася. Пасля выканання сваіх непасрэдных абавязкаў, увечары, можна было яшчэ шчыраваць, напрыклад, афіцыянтам. Я аднойчы паспрабавала дадаткова папрацаваць на кухні. Спадабалася не вельмі, таму вырашыла пакінуць больш часу на адпачынак.

Але не ўсё было гладка, часам у калектыве ўзнікалі канфлікты. Звычайна не ладзілі з пастаяннымі работнікамі рэстарана, мясцовымі жыхарамі. Але кіраўнік спраў заўсёды быў за нас і падтрымліваў у спрэчных момантах. Усе недахопы кампенсаваліся тым, што мы раззнаёміліся з хлопцамі і дзяўчатамі, якія працавалі ў іншых сэрвісах. Разам шукалі цікавыя мясціны навокал. Напрыклад, знайшлі вельмі прыгожыя скалы і скакалі з іх у мора. Гэта было самай цікавай забавай.

Наконт таго, ці хацела б я паехаць туды зноў... Не так даўно злавіла сябе на думцы аб тым, што, напэўна, так. Можа, нават на той самы курорт. Бо, зноў жа — шмат знаёмых, з якімі хацелася б сустрэцца і зноў акунуцца ў тую асаблівую атмасферу.

Паліна ПРАКАПЕНЯ,
студэнтка III курса
факультэта журналістыкі БДУ.
Фота з архіваў суразмоўніц.

Як відаць, нашым гераіням пашчасціла з падпрацоўкай у замежжы, яны засталіся задаволеныя паездкамі. Тым жа, хто толькі збіраецца паўтарыць іх шлях, будзе карысней наступная інфармацыя. Пры падрыхтоўцы да вандроўкі трэба абавязкова захоўваць асноўныя правілы (абапіраючыся на інфармацыю, размешчаную на сайце https://konsalt.by/):

1. Пераканайцеся, што кампанія насамрэч існуе: звярніце ўвагу на юрыдычны адрас і рэгістрацыйны нумар. Па гэтых звестках любую фірму можна знайсці на сайце Міністэрства юстыцыі нашай краіны. Праверце, ці актуальныя тэлефоны для сувязі, якія размешчаны на сайце кампаніі.

2. Звярніце ўвагу на ліцэнзію. У СНД усе агенцтвы па працаўладкаванні грамадзян за мяжой абавязаны яе атрымаць. У Беларусі такі дазвол дае Міністэрства ўнутраных спраў. Ліцэнзія выдаецца на садзейнічанне ў працаўладкаванні па канкрэтных спецыяльнасцях у пэўных краінах. Пералік такіх фірмаў ёсць на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

3. Выбірайце агенцтва, якое аказвае паслугі па дагаворы. Вы складаеце яго з фірмай на аказанне пасрэдніцкіх паслуг па пошуку работы за мяжой. У ім пералічаныя правы і абавязкі бакоў і прыблізныя палажэнні будучага працоўнага пагаднення. Пасрэдніцкі кантракт адрозніваецца ад працоўнага тым, што першы заключаецца з агенцтвам, а другі — з наймальнікам. Да таго, як паедзеце на работу за мяжу, фірма ў Беларусі адсылае ваш працоўны дагавор з працадаўцам у дэпартамент па грамадзянстве і міграцыі Міністэрства ўнутраных спраў.

Ад рэдакцыі

Канешне, гэты матэрыял быў напісаны раней. Нашмат раней, чым мы ўсвядомілі ўсю небяспеку каранавіруса... Мы планавалі надрукаваць артыкул бліжэй да лета, каб даць моладзі карысную інфармацыю. Хто ж думаў, што граніцы будуць закрыты і адпачынак праз пандэмію стане «невыязны»?.. Мы правялі яго дома, марачы пра мора і пясчаны пляж, новых сяброў і ўражанні... Так, навала яшчэ цалкам не пераможана, але сітуацыя рана ці позна стабілізуецца, граніцы адкрыюцца і зноў з'явіцца магчымасць вандраваць па свеце. Таму — наўздагон лету — эмоцыі тых, хто ў свой час ужо паспеў ажыццявіць такую мару, і карысныя звесткі для тых, у каго ўсё яшчэ наперадзе.

Новыя старты

БРСМ ЗАПУСКАЕ ПРАЕКТ «#МОЯПЕРВАЯ10»

Яго мэта — стымуляванне школьнай моладзі да атрымання ведаў, прапаганда дзесяцібальнай сістэмы ацэнкі ведаў у навучэнцаў, распрацоўка і ўкараненне новых формаў работы з моладдзю.

Удзел у праекце могуць прымаць навучэнцы 8—11 класаў сярэдніх школ, якія ў перыяд правядзення акцыі атрымалі па адным са школьных прадметаў адзнаку 10 балаў, а таксама навучэнцы 9 і 11 класаў, якія па выніках заканчэння 2020/2021 навучальнага года маюць сярэдні бал атэстата 10.

Праект будзе рэалізоўвацца ў пачатку кожнай вучэбнай чвэрці, а таксама па працягу тыдня пасля ўручэння атэстатаў у 9 і 11 класах: першая чвэрць — з 1 да 10 верасня, другая чвэрць — з 9 да 14 лістапада, трэцяя чвэрць — з 11 да 16 студзеня 2021 года, чацвёртая чвэрць — з 5 да 10 красавіка 2021 года.

Удзельніку неабходна апублікаваць сэлфі са старонкай дзённіка, дзе прастаўлена адзнака 10 (альбо з атэстатам па выніках заканчэння 2020/2021 навучальнага года) ва ўласных сацыяльных сетках з хэштэгам #мояпервая10. Па выніках правядзення кожнага з этапаў праекта ўсе ўдзельнікі атрымаюць у падарунак сувенірны промабокс ад Саюза моладзі асабіста ў рукі альбо на хатні адрас.

Як дадалі ў ЦК БРСМ, маладзёжны праект «#МояПервая10» — гэта ініцыятыва Гомельскай абласной арганізацыі, якая была падтрымана на рэспубліканскім узроўні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Голас з замежжа

«ШТО ЗАРАЗ АДБЫВАЕЦЦА Ў ВАС?»

Да моладзі нашай краіны звярнуўся ансамбль «Касаўскія півоні», сабраны з 15 гарадоў і вёсак «сэрца Сербіі» — Косава і Метохіі, «вашы браты і сёстры, славяне, вашы векавыя сябры — сербы! Нядаўна некаторыя з нас скончылі ўніверсітэт, некаторыя заканчваюць вучобу. Мы вашы равеснікі».

Звяртаючыся і аналізуючы ўласную гісторыю, маладыя сербы з болем назіраюць тое, што адбываецца зараз у Беларусі.

«У сённяшнім спажывецкім свеце ўсё больш хочацца ўвесь час мяняць і партнёраў, і вопратку, і машыны... Але Радзіма ж адна! Яна адзіная!»

Маладыя сербы ў лісце да сваіх беларускіх равеснікаў згадваюць не толькі палітычныя падзеі апошняга часу.

«Чаму вы не бачыце, што ваш Прэзідэнт як дасведчаны лідар падчас «кароны» не дазволіў поўную ізаляцыю чалавека ад чалавека, глыбока паважаючы тое, што ў менталітэце ўсіх славян закладзена — змагацца разам. Увесь свет глядзеў на вас і паважаў вас за гэта...

Хіба вы не зразумелі, што многія з нас глядзяць на Беларусь з павагай за тое, што вы знаходзілі ў сабе сілы дзесяцігоддзямі даглядаць сваю краіну, перамагаць на сусветных спаборніцтвах, адстойваць свае годнасць і суверэнітэт?»

Напрыканцы ліста сербскія равеснікі звяртаюцца да маладых беларусаў у спадзяванні, што тыя ўсё зразумеюць. «Зразумеюць, што трэба захоўваць адзінства народа, веры і дзяржавы, каб быць незалежнай, свабоднай, цудоўнай краінай.

Абдымаем вас, нашы дарагія сябры.
З любоўю, верай і надзеяй
з «сэрца Сербіі» — Косава і Метохіі!»

Свой выбар

ПСІХАЛОГІЯ ДАВЕРУ

Як маладым спецыялістам яе сакрэты спасцігаюцца на практыцы

Дваццацідвухгадовая Яніна КАЦЯРЫНІЧ працуе педагогам-псіхолагам у сацыяльна-педагагічным цэнтры ў вёсцы Гаць Акцябрскага раёна. Скончыла Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны і па мэтавым накіраванні два гады таму прыехала на малую радзіму.

— Прыкладна ў восьмым класе школы вырашыла, што ў будучыні стану псіхолагам. Гэтае жаданне ўзнікла з нагоды таго, што сябры часта казалі: я ўмею слухаць, даваць карысныя парады. Бацькі таксама падтрымалі мой выбар прафесіі. Ды і я была цалкам упэўненая ў сваіх сілах. Адзінае, перад паступленнем думала: больш прыйдзецца па душы кірунак, дзе трэба праводзіць заняткі са сваімі аднагодкамі ці дарослымі, але лёс вырашыў інакш і цяпер працую з дзецьмі.

Гады вучобы ва ўніверсітэце Яніна ўспрымае вельмі сур'ёзна. Кожны дзень тады для дзяўчыны быў адкрыццём: калі даведвалася нешта новае для сябе, ёй хутчэй хацелася замацаваць атрыманыя веды на практыцы.

«Бывае, што яны не адразу падпускаюць да сябе, можа спатрэбіцца і шэсць, восем размоў, каб наладзіць кантакт».

— Гэта быў час, калі я спазнавала сябе, даведвалася аб сваіх магчымасцях. Вучэбныя практыкі праходзіла як у сваёй навучальнай установе, так і ў іншых, напрыклад, выкладала псіхалогію студэнтам педагагічнага каледжа імя Л. С. Выгоцкага. Але самая запамінальная з усіх прайшла ў Гомельскай абласной клінічнай псіхіятрычнай бальніцы. Памятаю, гэта было самае прэстыжнае месца для студэнтаў, туды накіроўвалі па паспяховасці ў навучанні, я і трапіла.

Зразумела, некаторыя чаканні ад свайго першага рабочага месца ў маладога спецыяліста з цягам часу знікаюць, калі сутыкаешся з цяжкасцямі. І гэта нармальна, лічыць гераіня.

— У большасці вучоба ва ўніверсітэце па маёй спецыяльнасці была арыентавана на работу ў школах, таму калі прыехала на малую радзіму і размеркавалася ў сацыяльна-педагагічны цэнтр, усё было ў навінку. Спачатку адчувала пэўныя складанасці, аднак з кожным днём «набівала руку», расла прафесійна. Тым больш мне дапамагаюць дасведчаныя калегі.

Яніна займаецца з дзецьмі ад трох да васямнаццаці гадоў, з іх бацькамі, прыёмнымі сем'ямі, якіх у суразмоўніцы на сёння дванаццаць. Таксама за ёй замацаваны некаторыя вясковыя школы раёна. Часам дзяўчына наведвае і суды, абараняе правы непаўналетніх.

— Са «сваімі» дзецьмі (так педагог называе наведвальнікаў заняткаў) я праводжу розныя групавыя і індывідуальныя кансультацыі, гульні. Бывае, што яны не адразу падпускаюць да сябе, можа спатрэбіцца і шэсць, восем размоў, каб наладзіць кантакт. Аднак калі дзеці пачынаюць давяраць — гэта самае прыемнае ў рабоце. Я па жыцці даволі спакойны чалавек і лічу, што гэта, безумоўна, дапамагае ў маёй прафесіі. Таму калі вы вельмі актыўны, імпульсіўны ці няўседлівы і хочаце стаць псіхолагам, дзе-нідзе давядзецца стрымліваць гэтыя рысы свайго характару. А вось што мне часам перашкаджае падчас работы — залішняя эмпатыя да іншых.

Суразмоўніца кажа, што па-за работай яна не выкарыстоўвае свае веды дзеля асабістых мэт, — этычны кодэкс псіхолага не дазваляе. Хоць сябры і родныя часта звяртаюцца па ўсялякія парады.

— Каб самаўдасканальвацца ў прафесіі, стараюся чытаць шмат карыснай літаратуры, даведваюся пра новыя імёны ў сферы псіхалогіі, заўсёды нешта вывучаю. Зараз мне падабаецца працаваць з дзецьмі, але ў будучыні хацела б паспрабаваць сябе ў рабоце і з дарослымі. Разумею, што ў вялікіх гарадах мая прафесія вельмі запатрабаваная, але хачу развівацца ў родным Акцябрскім раёне, быць карысным тут.

...Увогуле лічу сябе творчай асобай, люблю вязаць, шыць, плесці, а таксама вырошчваць расліны. Можна правесці паралель паміж гэтым хобі і маёй работай: тыя, з кім працую, з часам расцвітаюць як кветачкі!

Дар'я ШЛАПАКОВА.
Фота з архіва гераіні.

МАДЭЛЬ ЖЫЦЦЯ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Аднак, калі надышоў пераходны ўзрост, а школа ў родным горадзе змянілася сталічным каледжам, густы дзяўчыны нечакана перавярнуліся, як той казаў, з ног на галаву. Пад уплывам модных фільмаў накшталт «Крок наперад», «Дабіся поспеху» і іншых Крысціна прыйшла да бацькоў з навіной, што кідае бальныя танцы і пачынае займацца хіп-хопам. Маме было складана пагадзіцца з такім рашэннем. Але ўсе цяжкасці хутка зніклі, калі жанчына ўбачыла, якой матываванай і натхнёнай вяртаецца дадому з трэніровак яе дачка. Танцоры вельмі пашанцавала з трэнерам, Дашай Рысенковай — сапраўднай хіп-хоп-дзяўчынай з вольнай натурай і цікавымі думкамі. Пад яе кіраўніцтвам атрымліваліся ўсе рухі, і на выступленнях Крысціна заўсёды стаяла ў першых радах і была ў сапраўдным захапленні ад стылю танца, які абрала.

На апошнім курсе каледжа юнай танцорцы захацелася знайсці работу, каб часткова самастойна забяспечваць свае патрэбы. Так Крысціна трапіла на пасаду харэографа ў школу, дзе на працягу трох наступных гадоў вучыла дзетак танцаваць хіп-хоп.

Але ў пачатку чацвёртага настаўніца зразумела, што ёй не хапае часу на сваё асабістае развіццё. Стала адчуваць, што знаходзіцца ў нейкім творчым застоі, заўважыла эмацыянальнае выгаранне. Звярнулася да кіраўніцтва з просьбай даць ёй паўзу. І дзяўчыне пайшлі насустрач.

Таксама адзначае, што немалаважную ролю ў фарміраванні навыку як «паставіць ножку» сыгралі менавіта танцы.

З гэтага моманту і стартавала мадэльная гісторыя Крысціны, хоць сама прыгажуня да апошняга моманту не ўсведамляла, што пачынае займацца сапраўдным мадэлінгам. Аб тым, як быў зроблены «крок наперад» у мадэльны свет, успамінае сама дзяўчына:

— Я не фатаграфавалася прафесійна прыкладна да 22 гадоў. Увесь папярэдні час была настолькі з галавой паглыблена ў танцавальны свет, што не бачыла нічога навокал і не ўяўляла сябе нікім іншым, акрамя трэнера. Да таго ж вельмі камплексавала з-за няроўных зубоў. І вось, калі паставіла брэкеты, у мяне адбылася першая прафесійная фотасесія. Гэта было амаль выпадкова, бо мы з фатографам знайшліся ў групе «УКантакце», пасля чаго дамовіліся аб сустрэчы. Памятаю, як яна тады мяне расхваліла! Запэўнівала, што маю вельмі цікавую і незвычайную знешнасць, што абавязкова трэба пачаць здымацца...

Увогуле, фатограф тады сапраўды заматывавала. Аднак я не пачала хадзіць па мадэльных школах і агенцтвах, не шукала самастойна брэнды для супрацоўніцтва. Напэўна, па волі лёсу ўсё само ішло ў мае рукі: пасля першай здымкі пачалі пісаць у Instagram і запрашаць на работу зноў і зноў.

Крысціна прызнаецца, што актуальныя ідэі для пазіравання яна падглядае там жа, у Instagram. І гэта можа быць як фота вядомай ва ўсім свеце мадэлі, так і здымак выпадковай дзяўчыны. Таксама адзначае, што немалаважную ролю ў фарміраванні навыку як «паставіць ножку» сыгралі менавіта танцы:

— У нас ёсць пластыка, незаціснутасць. Мы можам выкарыстоўваць шматлікія нетыповыя позы, запазычаныя з харэаграфіі. Акрамя таго, сёння кожнаму брэнду патрэбны відэакантэнт. Таму гэта вялікі плюс, калі мадэлі на здымках дынамічна рухаюцца, усміхаюцца, паводзяць сябе расслаблена.

Дзяўчына падзялілася, што мае яшчэ шмат ідэй наконт уласнага развіцця ў розных сферах дзейнасці.

Сёлета Крысціна запусціла сваю вытворчасць купальнікаў, для фарміравання каталога таксама наймала мадэляў. Таму ведае гэтую «кухню» з абодвух бакоў: выканаўцы і наймальніка. Сама дзяўчына супрацоўнічае з такімі вядомымі беларускімі брэндамі, як «Kazaki», «MurMur», «Sorochinskaya» і іншымі. Часцей за ўсё яны дамаўляюцца на ўмовах бартару.

— Звычайна мы робім здымкі за якую-небудзь рэч, напрыклад за джынсы або сукенку. Для мяне гэта вельмі зручна, бо люблю стыльна апранацца. Калі адкрывала свой брэнд купальнікаў, таксама дарыла іх мадэлям за ўдзел у фотасесіі.

На пытанне аб тым, як дзяўчына падтрымлівае сябе ў форме, адказвае шчыра:

— Мне дасталіся вельмі добрыя гены ад бацькоў — тыя на працягу ўсяго жыцця стройныя і прыгожыя. Хоць я і не абмяжоўваю сябе ў ежы, але ніколі не таўсцею. *(Усміхаецца.)*

«Напэўна, па волі лёсу ўсё само ішло ў мае рукі: пасля першай здымкі пачалі пісаць у Instagram і запрашаць на работу зноў і зноў».

Пакуль што Крысціна супрацоўнічае толькі з беларускімі брэндамі. Агенцтва шмат разоў запрашала мадэль на работу ў Кітай, аднак з-за пандэміі гэтыя планы давялося адкласці.

— Увогуле, мадэльная сфера для мяне — гэта класнае хобі. Зрабіць яго сваёй прафесіяй я не магу, бо рост у 169 сантыметраў падыходзіць толькі для работы ў Паднябеснай. Асабіста мяне тое не засмучае, бо я кайфую, калі здымаюся!

Дзяўчына падзялілася, што мае яшчэ шмат ідэй наконт уласнага развіцця ў розных сферах дзейнасці. І пакуль не паспрабуе ўвасобіць у рэальнасць кожную, спыняцца не будзе. Таму Крысціна зараз і не будуе планаў, бо не ведае, якое вялікае мора магчымасцяў чакае яе за паваротам, на новым этапе жыцця!

Паліна ПРАКАПЕНЯ,
студэнтка III курса факультэта журналістыкі БДУ.
Фота дадзена суразмоўніцай.

Камертон настрою

Мікі Маўс кажа: «Прывітанне»,

ці Папулярызацыя мовы па-сямейнаму

Наталля і Павел БЫЧКОВЫ — пара з Мінска, якая займаецца агучваннем і перакладам розных фільмаў і мультфільмаў на беларускую мову. З нядаўніх часоў яны робяць гэта ў рамках праекта і ўжо нават сапраўднага бізнесу «Гаварун — мультфільмы па-беларуску». Аб тым, як з'явілася ідэя, якія этапы прайшлі маладыя людзі, каб дабіцца падтрымкі аўдыторыі, і ўвогуле, ці запатрабаваны беларускамоўны кантэнт на сёння, даведаліся ў суразмоўнікаў.

Павел апошнія дзесяць гадоў працаваў у Беларускім навукова-даследчым інстытуце транспарту, Наталля скончыла Акадэмію мастацтваў па кірунку «Рэжысура і акцёрскае майстэрства». Чатыры гады таму сужэнцы даведаліся, што ў іх народзіцца сын. У той час і з'явілася ідэя стварыць нешта сваё.

— Яшчэ калі знаходзілася ў дэкрэце, хацела ў чымсьці самарэалізавацца, — падзялілася Наталля. — Сумавала па хоць якой-небудзь справе. Мы заўсёды вельмі добра ставіліся да роднай мовы, да таго ж у нейкі момант вырашылі выхоўваць на ёй сына. А што любяць дзеці? Мульцікі. Таму абралі менавіта гэты кірунак. На жаль, у беларускамоўных сем'ях у малых амаль няма магчымасці глядзець папулярныя мультфільмы на роднай мове — іх вельмі мала. Таму вырашылі зрабіць усё самастойна. Для нас тады гэта быў эксперымент, паралельна шукалі «асноўную» работу. Аднак дамовіліся з Пашам, што ўсё роўна адразу будзем ствараць прафесійны кантэнт.

— У пачатку свайго творчага шляху мы акцэнтавалі ўвагу на фільмах. Цікавіліся разнастайнымі жанрамі: трылерамі, драмамі, фантастыкай, — дадаў Павел. — З іх адбіралі самыя папулярныя і запатрабаваныя навінкі. Першая кінастужка, якую мы агучылі, была «Бегчы па лязе» Рыдлі Скота з Гарысанам Фордам у галоўнай ролі. Тады яшчэ не ведалі многіх нюансаў, аднак гледачы ацанілі нашу работу высока, было шмат добрых каментарыяў. Пасля пачалі шукаць карысныя вузкаспецыялізаваныя кнігі, каб удасканаліць свае навыкі, напрыклад захапіліся работай аднаго з педагогаў па сцэнічнай мове Андрэя Каляды, а менавіта яго кніжкай і аўдыядыскамі з узорамі вымаўлення. Дзякуючы ім і навучаліся беларускаму літаратурнаму вымаўленню. Памятаю, як пагрузіўся ў гэта з галавою, днямі напралёт нешта вывучаў. Стала зразумела, што нам трэба працаваць па многіх аспектах: як над вымаўленнем, акцёрскім майстэрствам, так і над паляпшэннем тэхнічных складнікаў.

Работа над агучкай у суразмоўнікаў пачыналася ў самаробнай студыі: з добрым USB-мікрафонам, прафесійным софтам і старэнькім ноўтбукам.

— У нас была маленькая камода, дзе мы паставілі сцяну з кніжак і гукаізаляцыйную шырму. Паша зрабіў драўляныя каркасы, паміж імі паклалі чатыры стойкі. На «кракадзільчыках» замацавалі коўдру і яшчэ адну паклалі наверх. Было няўручна, бо заставалася мала месца, аднак іншага выбару не было. Зараз наша гукавая кабінка нашмат лепшая, чым раней. Тут ёсць усё неабходнае для таго, каб мы не перашкаджалі суседзям, і яны нам таксама, — гукаізаляцыя як мае быць. Збіраў муж гэту студыю самастойна пры дапамозе розных відэа ў інтэрнэце, — кажа Наталля.

— Як і калі ў вас з'явілася каманда? Чаму абралі менавіта гэтых маладых людзей?

— Мы з Наталляй адказваем за агучку і мантаж. У пэўны момант зразумелі, што без спецыяліста-перакладчыка і рэдактара не абысціся, — расказвае Павел. — Выпадкова пазнаёміліся з перакладчыкам-аматарам Цімафеем Каліноўскім. Разам з ім працавалі над фільмамі «Дзікія гісторыі» Даміяна Сіфрона, класікай з Мэрылін Манро «Хтосьці любіць больш гарачае» рэжысёра Білі Уайлдэра, папулярным аўтарскім «Лобстэрам» Ёргаса Ланцімаса, «Інтэрстэларам» Крыстафера Нолана і іншымі. Потым пасябравалі з выдатным мовазнаўцам Львом Глушыцкім (дарэчы, колішнім стыльрэдактарм «Звязды». — **Аўт.**). Дзлегавалі яму рэдактарскую і перакладчыцкую дзейнасць. Яшчэ пазней у камандзе з'явілася перакладчыца з прыгожым аўтарскім стылем Ксенія Капіца. Цімафей па пэўных абставінах сышоў, і атрымалася каманда з чатырох чалавек. Нам падабаецца, што мы аднадумцы, апантаныя беларускай мовай, кінематографам. Іншымі словамі, можна сказаць, — каманда мары.

— Нашы перакладчыкі знаходзяць трапныя беларускія адпаведнікі словам з арыгінальнай мовы, каб фразы на роднай не расцягваліся ўтрая даўжэй. Бо англійская, напрыклад, даволі сціслая, а ў беларускай могуць быць складаныя адпаведныя канструкцыі, — дадае Наталля. — Разам з камандай робім гатовы прадукт прыкладна за тыдзень. Бывае, што агучваць фільм ці мультфільм не вельмі складана, аднак з пункту гледжання тэхнічнай часткі — наадварот. Паша цэлымі днямі сядзіць у студыі, я менш — трэба ўдзяляць час сыну. Зараз працуем над чатырма рознымі мультсерыяламі паралельна. Часта занятыя па выхадных.

— Раскажыце пра этапы лакалізацыі фільма ці мультфільма.

— Самы першы — знайсці належны матэрыял, які не будзе парушаць аўтарскіх правоў, іншымі словамі, можна яго легальна агучваць, — расказваюць героі. — Потым Ксенія і Леў дасылаюць нам пераклад з арыгінальнай мовы (англійскай або нямецкай), мы, у сваю чаргу, закідваем файл у патрэбную праграму і запісваем галасы. Пасля адпраўляем гэты чарнавік на рэдактарскі і аўтарскі кантроль, каб зразумець: ці, можа, трэба выкарыстаць іншае слова па сэнсе або выправіць націск. Леў і Ксенія дасылаюць нам заўвагі, мы выпраўляем памылкі. Апошні этап — дадаём гукавыя эфекты, зводзім дарожкі і загружаем гатовы прадукт на YouTube ці перадаем на платформу, дзе можна легальна яго размясціць.

Суразмоўнікі адзначылі, што настрой, з якім сядаюць за работу, вельмі ўплывае на яе эфектыўнасць і канчатковы вынік.

— Бывае, што з-за кепскага самаадчування не хочацца нічога рабіць, працэс ідзе значна марудней, аднак работа ёсць работа. З іншага боку, ёсць мультфільмы накшталт «Петсана і Фіндуса», яны быццам цябе «лечаць» ад хандры, зараджаюць пазітыўнымі эмоцыямі, — кажа Наталля.

— Як вы рыхтуецеся перад запісам?

— Робім невялікую размінку, прагаворваем скорагаворкі. Таксама важная трэніроўка на дыханне, так развіваем дыяфрагму. Цяпер на гэта сыходзіць хвілін 10—15. Але спачатку, калі толькі ставілі вымаўленне, маглі гадзіну прасядзець за такімі практыкаваннямі. Дарэчы, падчас агучвання мульціка «Мікі Маўс» Паўлу трэба рабіць вельмі высокі тонкі голас, ён хутка садзіцца, і патрабуецца дзень, каб яго аднавіць. Або, напрыклад, калі шмат спяваць ці крычаць (што адбываецца часта), потым хочацца дзень памаўчаць. Ёсць і такі момант: калі не запісваеш нешта некалькі дзён запар, цяжка потым уключыцца ў работу, таму стараемся не рабіць вялікіх перапынкаў, — расказваюць суразмоўнікі.

— Ці хутка вы пачалі зарабляць на сваім праекце?

— Нам спатрэбілася тры гады, — падзяліўся Павел. — Цяпер мы ўжо юрыдычна афармленае ІП. Вялікіх грошай не атрымліваем, аднак стабільнасць у чымсьці ўсё ж такі з'явілася. Раней збіралі іх праз краўдфандынг, зразумела, хацелася большага, але быў шэраг праблем. У краіне амаль няма ініцыятыў, падобных на нашу, бо не існуе пляцовкі, дзе можна было б змяшчаць такія работы. Адпаведна, мала лакалізаванага па-беларуску матэрыялу, асабліва актуальнага, і не пашыраецца кола зацікаўленай у беларускамоўным кантэнце аўдыторыі. Да таго ж, ёсць праблемы з манетызацыяй, — амаль немагчыма атрымаць грошы за сваю творчасць. Выходзіць замкнёнае кола. А многім зараз хочацца глядзець усё анлайн, у адзін клік. У свой час для медыясэрвіса Megogo мы агучылі шэсць фільмаў, але гэта была валанцёрская работа, за якую не атрымлівалі ніякіх ганарараў. Было супрацоўніцтва з Voka, але, на жаль, нядоўгае. Таму вырашылі не траціць час, абралі самую буйную медыясетку ў свеце — Youtube, дзе кожны можа глядзець усё, што хоча бясплатна.

— Хто ваш галоўны крытык?

— Наш сын, ён першы глядач. Ужо пасля чакаем рэакцыі ад іншых. Да крытычных каментарыяў ставімся спакойна, ва ўсіх розныя густ. Дарэчы, Мацей дапамагаў запісаць застаўку на наш канал і канцоўкі ў мульціках. Там, дзе трэба было шчыра смяяцца, мы яго казыталі. Ён увогуле даволі артыстычны хлопчык, добра спявае, — з цеплынёй кажа Наталля.

— Зараз вы пераважна працуеце над мультфільмамі. Робіце акцэнт на карысныя або больш арыентуецеся на папулярныя?

— Дзеці любяць усё яскравае, яркае. Ідэя праекта «Гаварун — мультфільмы па-беларуску», які мы запусцілі сёлета, у тым, каб штомесяц адначасова выпускаць некалькі серыялаў для рознай узроставай аўдыторыі, на розны густ, расказваць і паказваць цікавы кантэнт. Каб ён не толькі папулярызаваў беларускую мову, але навучыў базавым агульначалавечым каштоўнасцям: адказнасці, справядлівасці, дабрыні, сапраўднаму сяброўству, пазнаёміў з навакольным светам. Мы выбіраем мультфільмы і па папулярнасці, і па тым, наколькі яны будуць карысныя для дзяцей. Гэта вельмі важна. Ёсць выдатны мульцік «Рабакар Полі», там апісваецца шмат сітуацый з жыцця, напрыклад, расказваецца ў забаўляльнай форме аб правілах паводзін на дарозе, такая інфармацыя будзе цікавая і бацькам, — падзяліліся суразмоўнікі.

— Які на сёння самы папулярны па прагляду мультфільм з вашай агучкай?

— Як ні дзіўна, «Мікі Маўс». Таксама многім падабаецца «Хамф» — для дзетак да трох гадоў, «Петсан і Фіндус», за два месяцы ён сабраў ужо дзве тысячы праглядаў. Мы тры месяцы вялі перагаворы, каб атрымаць дазвол на работу з ім, — расказвае Павел. — Дарэчы, здавалася б, мы адкрылі краўд-кампанію ў самы няўручны час, калі пачалася эпідэмія каранавіруса. Між тым знайшлі 150 чалавек, якія нас падтрымліваюць пастаянна. Паступова колькасць аўдыторыі расце. Пакуль што галоўная праблема ў тым, што мы — лакальны праект, не агульнавядомы. Рэкламу ў свае фільмы не ўстаўляем, а на дзіцячым канале на YouTube яна ўвогуле блакіруецца. Таму пакуль асноўны варыянт — дзяліцца ўражаннямі аб нашым прадукце праз сацсеткі, — кажа Павел.

«Мы заўсёды вельмі добра ставіліся да роднай мовы, да таго ж, у нейкі момант вырашылі выхоўваць на ёй сына».

— Што параіце тым, хто хоча заняцца тым жа, што і вы?

— У такой справе важна не толькі знайсці аўдыторыю, але яшчэ і захаваць яе надоўга. Таксама трэба не збаўляць абароты і рэгулярна выпускаць новыя серыі мультсерыялаў, аптымальная колькасць — некалькі разоў на тыдзень. Тады падпісчыкі прыходзяць хутчэй. Прыемна, калі нехта ў каментарыях раіць паглядзець наш канал, некаму рэкамендуе. Разумеем, што трэба выходзіць на іншы ўзровень, напрыклад, заахвочваць рускамоўную аўдыторыю, з іншых краін, — расказвае Наталля.

— На сваім прыкладзе мы паказваем, што лакалізацыя фільмаў ці мультфільмаў не каштуе вялікіх грошай. Каб займацца іх агучваннем, па-першае, павінна быць вялікае жаданне. Можна навучыцца і авалодаць і тэхнічнай часткай, і вымаўленне сабе паставіць добрае, трэба толькі захацець. Калі ёсць талент — выдатна, але гэтага мала. Варта разумець, што нічога не атрымаецца хутка, не будзе лёгка, сыдуць месяцы і нават гады, каб дабіцца пэўнага ўзроўню. Не будзе «бац», — і ты прачнуўся з дзясяткамі тысяч падпісчыкаў. Гэта паўсядзённая руцінная работа, дзе шмат неканструктыўнай крытыкі, нядзячнасці. Да таго ж важна, якога ўзроўню вы хочаце дасягнуць. Калі халтуранка, дык гэта адно, калі лепшага, іншае, — упэўнены Павел.

— Якія творчыя планы на найбліжэйшую будучыню?

— Хочам пашыраць і развіваць тое, што ўжо ёсць, у перспектыве марым пра вялікую студыю, якая робіць беларускамоўны закадр і дубляж для самых розных крыніц: кінатэатраў, анлайн-сэрвісаў, тэлебачання. Дзе можна было б працаваць і праводзіць заняткі для маленькіх навучэнцаў, — кажуць суразмоўнікі.

Дар'я ШЛАПАКОВА.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5**
Продавец	**Торговое унитарное предприятие «Белкоопвнешторг Белкоопсоюза», г. Минск, промузел Колядичи, ул. Бабушкина, 62, каб. 215**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б**
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов
Местоположение: **Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Михаила Морозова, д. 87**

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Лот № 1			
Пожарное депо	Здание специализированное иного назначения	198 кв. м	610/С-523
Составные части и принадлежности: три пристройки			
Склад строительных материалов	Здание специализир. складов, торг. баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ	93,6 кв. м	610/С-54361
Участок регенерированного волокна	Здание специализир. для производства регенерир. волокна	854,8 кв. м	610/С-18518
Составные части и принадлежности: пристройка			
Сооружение для хранения мазута для котельной	Сооружение неустановленного назначения	-	610/С-54360
Составные части и принадлежности: насосная (А), мазутохранилище (Б), емкости (В): емкость № 1 (в1), емкость № 2 (в2), ограждение (Г)			

Сведения о земельных участках:
- пл. **0,6332** га предоставлен на праве аренды (срок действия по 03.06.2044) для обслуживания участка регенерированного волокна и пожарного депо. Ограничения (обременения) охранные зоны объектов газораспределительной системы (пл. 0,0010 га);
- пл. **0,3414** га предоставлен на праве аренды (срок действия по 06.04.2045) для обслуживания склада строительных материалов и сооружения для хранения мазута для котельной. Ограничения (обременения) прав: природные территории, подлежащие специальной охране (водоохранная зона реки, водоема – пл. 0,2818 га), охранные зоны объектов газораспределительной системы (пл. 0,0177 га)

Условия аукциона: покупатель обязан приобрести имущество, числящиеся на балансе продавца и расположенное на территории лота № 1. Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 246 720,00 бел. руб.

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Лот № 2			
Склад готовой продукции	Здание специализир. складов, торг. баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ	1374,7	610/С-29853
Швейный цех	Здание швейного цеха	2867,1	610/С-18495
Составные части и принадлежности: две пристройки			

Сведения о земельных участках:
- пл. **0,3537** га предоставлен на праве аренды (срок действия по 11.05.2045) для строительства и обслуживания склада готовой продукции. Ограничения (обременения) охранные зоны сетей и сооружений теплоснабжения (пл. 0,0099 га);
- пл. **0,2956** га предоставлен на праве аренды (срок действия по 11.05.2045) для строительства и обслуживания швейного цеха. Ограничения (обременения) прав: охранные зоны сетей и сооружений теплоснабжения (пл. 0,0083 га)

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 967 200,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Оплата предмета торгов должна быть произведена после заключения договора купли-продажи:
- по лоту № 1 – в течение 24 месяцев с ежемесячной уплатой равными долями и с учетом процентов в размере однодневной ставки рефинансирования, установленной национальным банком РБ за каждый день рассрочки платежа, действующий на дату заключения договора купли-продажи;
- по лоту № 2 – если между продавцом и покупателем в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета торгов, то в течение 30 календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущие извещения о проведении аукциона опубликованы в газете «Звязда» от 26.06.2020

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения торгов

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**Начало торгов 30.09.2020 в 12.00. Окончание торгов 30.09.2020 в 13.00.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 28.09.2020 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by**

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

---

15 сентября 2020 года в 14.00 в актовом зале общества состоится внеочередное общее собрание акционеров

ОАО «Вишневка – 2010»

с повесткой дня:

1. Внесение изменений в состав членов Наблюдательного совета ОАО «Вишневка – 2010».

Регистрация участников общего собрания акционеров будет осуществляться 15 сентября 2020 года с 13.00 до 13.45 по месту проведения собрания.

Для регистрации необходимо иметь при себе: акционеру – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по месту нахождения общества (Минский район, аг. Вишневка, ул. Центральная, д. 1А) с 08.00 до 17.00 с 02 по 14 сентября 2020 года.

УНП 600041880

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 410/С-18515 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ 2 29 08, наименование – склад овощной), обшей площадью 605,1 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Жолудева, 86

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 420850100001011300, площадью 0,3607 га (назначение – земельный участок для обслуживания склада овощного), расположенном по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Жолудева, 86Г. Земельный участок имеет обременения (ограничения) прав в использовании: земли, расположенные в зонах санитарной охраны водных объектов, используемых для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зонах санитарной охраны в местах водозабора площадью 0,3607 га, код – 2.7; земли, расположенные в прибрежных зонах рек и водоемов, площадью 0,3456 га, код – 2.5; земли, расположенные в водоохранных зонах рек и водоемов, площадью 0,0151 га, код – 2.4

Начальная цена продажи – 12 240 руб. (двенадцать тысяч двести сорок рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 1 224 руб. (одна тысяча двести двадцать четыре рубля)

Продавец – Волковысский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231900, г. Волковыск, ул. Брестская, 32, тел. 8-01512-621-86

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 02 октября 2020 г. в 11.00
по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 13.04.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 30 сентября 2020 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
https://grino.by/aukcion/

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Планар» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже

ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО МАГАЗИНА

общей площадью 290,6 кв. м, инв. № 601/С-28791, расположенного на земельном участке площадью 0,1241 га с кадастровым номером 623288005101000003 (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Логойский район, Янушковичский с/с, д. Жабичи, ул. Полевая, 2.

Начальная цена с НДС (20 %) – **22 080,00** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **2 208,00** бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится **15.10.2020** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **14.10.2020** до **16.00** по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516-80-65, 516-80-64, 8 (029) 102-21-17, 136-31-11.

УНП 100104937

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)
информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего государственному предприятию «ЦЕНТРКУРОРТ» (Продавец)

Лот № 1: легковой специальный вагон VOLKSWAGEN MULTIVAN, кузов (рама) № WV2ZZZ7HZ4H081357, г. в. – 2004. Местонахождение: г. Минск, ул. Карла Либкнехта, 54/35. Начальная цена с НДС – 20 928,00 руб. **Аукцион состоится 14.09.2020 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.** Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по иуществу Республики Беларусь **gki.gov.by** и на сайте Организатора аукциона ino.by.

☎ Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении 16 сентября 2020 года повторных торгов с условиями по продаже жилых помещений (квартир), принадлежащих ОАО «Минский домостроительный комбинат»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)

№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1	«квартира 4» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-4 (1-й этаж, двухкомнатная, общая площадь – 62,9 кв. м, общая площадь по СНБ – 65,3 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805726)	144 800,00	5 000,00
2	«квартира 8» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-8 (2-й этаж, трехкомнатная, общая площадь – 72,2 кв. м, общая площадь по СНБ – 77,2 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805730)	157 600,00	5 000,00
3	«квартира 12» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-12 (3-й этаж, трехкомнатная, общая площадь – 72,1 кв. м, общая площадь по СНБ – 77,1 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805734)	156 800,00	5 000,00
4	«квартира 13» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-13 (4-й этаж, двухкомнатная, общая площадь – 60,0 кв. м, общая площадь по СНБ – 62,5 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805735)	135 200,00	5 000,00
5	«квартира 17» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-17 (5-й этаж, двухкомнатная, общая площадь – 60,0 кв. м, общая площадь по СНБ – 62,5 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805739)	132 000,00	5 000,00
6	«квартира 20» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-20 (5-й этаж, трехкомнатная, общая площадь – 72,3 кв. м, общая площадь по СНБ – 77,3 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805742)	153 600,00	5 000,00
7	«квартира 26» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-26 (2-й этаж, двухкомнатная, общая площадь – 58,5 кв. м, общая площадь по СНБ – 63,3 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805748)	140 000,00	5 000,00
8	«квартира 33» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-33 (4-й этаж, трехкомнатная, общая площадь – 68,7 кв. м, общая площадь по СНБ – 71,2 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805755)	149 600,00	5 000,00
9	«квартира 34» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-34 (4-й этаж, двухкомнатная, общая площадь – 58,3 кв. м, общая площадь по СНБ – 63,1 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805756)	139 200,00	5 000,00
10	«квартира 37» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-37 (5-й этаж, трехкомнатная, общая площадь – 68,7 кв. м, общая площадь по СНБ – 71,1 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805759)	146 400,00	5 000,00
11	«квартира 38» по адресу: г. Минск, ул. Серова, 54-38 (5-й этаж, двухкомнатная, общая площадь – 58,3 кв. м, общая площадь по СНБ – 63,1 кв. м, инвентарный номер 500/D-798805760)	136 000,00	5 000,00

Шаг аукциона: 5 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «Минский домостроительный комбинат», 220015, г. Минск, ул. Пономаренко, 43.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», 220030, г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов:

1. победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов;

2. расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанных на нем прав, оплачиваются победителем торгов (покупателем).

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минский домостроительный комбинат», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей, внесшие задаток по соответствующему предмету торгов и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического или физического лица (для физического лица – документ, удостоверяющий личность; для представителя физического лица – документ, удостоверяющий личность представителя и нотариально заверенная доверенность; для представителя юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица), а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в торгах (назначение платежа – задаток для участия 16.09.2020 в аукционных торгах по продаже жилых помещений по предмету торгов №__). Участнику, не ставшему победителем торгов (покупателем), внесенный задаток (задатки) возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. Не допускается продажа предмета торгов по начальной цене. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом имущества и победителем торгов (покупателем) заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение 30 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи.

Торги проводятся **16 сентября 2020 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 03.09.2020 по 14.09.2020** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу осмотра жилых помещений обращаться по телефонам: (017) 207-20-60, (044) 777-11-58.

Телефоны для справок: (017) 360-42-22, (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 207-20-60, (044) 777-11-58 (ОАО «Минский домостроительный комбинат»).

Дополнительная информация размещена на официальном сайте организатора торгов – **www.mgcn.by.**

Гродненское областное потребительское общество
(Дятловский филиал)
извещает о проведении электронных торгов

Аукцион № 3660

ЛОТ № 22158 – здание бара г. п. Новоельня Дятловского р-на

Капитальное строение с принадлежностями, инвентарный номер 451/С-16036, площадью – 99,7 кв. м, назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – **здание бара**, расположенное по адресу: Гродненская обл., Дятловский р-н, г. п. Новоельня, ул. Ленина, д. 6, на земельном участке с кадастровым номером 422383190602000814 площадью 0,0684 га.

Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель. Виды ограничений (обременений) прав: земли, находящиеся в охранных зонах линий электропередач, код – 6, площадь – 0,0030 га.

Начальная цена продажи – 9 832,21 руб. (девять тысяч восемьсот тридцать два рубля 21 коп.), в т. ч. НДС.

Дата начала электронных торгов: 31.08.2020 16.10.
Дата и время завершения электронных торгов: 30.09.2020 15.10.

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по адресу лота: **https://torgi.gov.by/lot/22158/3660/zdanie-bara-g-p-novoel-nya** необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти регистрацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток

Продавец – Гродненское областное потребительское общество (Дятловский филиал), 231471, Гродненская область, г. Дятлово, ул. Ленина, 14, **тел. 8 (01563) 64581**

Организатор аукционов – Государственное предприятие «Информационный центр Минэкономики», г. Минск, ул. Берсона, д. 1А, оф. 513, **тел.: 8 (017) 200-73-33, 200-64-11**

Задаток – 10 % от стоимости лота перечисляется на счет электронной торговой площадки. Шаг торгов – 5 %.
Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 10 календарных дней с момента окончания торгов. Условия оплаты – не позднее 30 календарных дней с момента заключения договора

Победитель торгов возмещает стоимость затрат на проведение аукциона согласно прейскуранту (**https://torgi.gov.by/assets/docs/priceList/preyskurant.docx**) от фактической цены продажи лота, которая списывается с суммы внесенного Победителем аукциона задатка. Оставшаяся сумма задатка засчитывается в счет оплаты предмета аукциона. Возмещение затрат по организации и проведению аукциона победитель осуществляет не позднее 5 рабочих дней с момента завершения торгов

Расчетный счет для перечисления задатка: BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», код банка BELBBY2X, УНП 190318109 ОКПО: 37533622, Государственное предприятие «Информационный центр Минэкономики»

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона: **https://torgi.gov.by/info/auction-rule**

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ»
ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, BELTORGI.BY

Продавец: **ОАО «Добрушский КБО»** (УНН 400003508) 247050, Гомельская обл., г. Добруш, ул. кн. Паскевича, 12, тел./факс: +375 232 31-59-72 / 25-26-63, тел. +375 29 135-78-72

Публичные торги в электронной форме будут проведены: **05 октября 2020 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY.**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. без НДС
1	Изолированное помещение с инв. № 311/D-12009, площадью 53,5 кв. м, назначение – помещение бытового обслуживания населения, наименование – изолированное помещение № 6, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. кн. Паскевича, 6-6	18 333,33
2	Капитальное строение с инв. № 311/С-6661, общей площадью 75,1 кв. м, назначение – здание комплексного приемного пункта, наименование – комплексный приемный пункт. Информация о земельном участке: кадастровый номер 321284402601000003 общей площадью 0,1345 га – для постоянного пользования (доля в праве 1/1), расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Ленинский с/с, аг. Красный партизан, ул. 70 лет Октября, 15	3200,00
3	Изолированное помещение с инв. № 311/D-12010, площадью 8,6 кв. м, назначение – помещение бытового обслуживания населения, наименование – изолированное помещение № 7, расположенное по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. кн. Паскевича, 6-7	3533,33

Телефон для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 04.09.2020 г. 09.00 по 02.10.2020 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и оплатить аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 16 сентября 2020 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 7»

Предмет торгов
Капитальное строение с инв. номером 611/С-498, общей площадью 47,3 кв. м, наименование – трансформаторная подстанция; трансформатор, инв. № 572.1, 1979 года ввода в эксплуатацию; электрощитовая высокого напряжения, инв. № 572.2, 1979 года ввода в эксплуатацию; электрощитовая низкого напряжения, инв. № 572.3, 1979 года ввода в эксплуатацию
Местонахождение: Минская обл., Березинский р-н, Поплавский сельский совет
Сведения о земельном участке: площадь – 0,0056 га, кадастровый номер – 620484300001000007
Начальная цена: 840,93 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 140,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 7», 223021, Минская обл., Минский р-н, 500 м восточнее д. Богатырево, АБК, тел. (017) 507-61-83.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, тел. (017) 363-25-62.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 7», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся **16 сентября 2020 года** в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 03.09.2020 по 14.09.2020** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 507-61-83 (ОАО «ДСТ № 7»).

Уважаемые акционеры ОАО «МАПИД»!

Внеочередным общим собранием акционеров Общества от 27 августа 2020 года
УСТАНОВЛЕН СЛЕДУЮЩИЙ ПОРЯДОК И СРОКИ ВЫПЛАТЫ ДИВИДЕНДОВ:

- на долю собственности г. Минска – путем перечисления на расчетный счет финотдела администрации Фрунзенского района не позднее 22.09.2020;
- работникам Общества, юридическим лицам – путем перечисления на расчетные счета – с 01.10.2020 по 31.10.2020;
- физическим лицам, не работникам Общества – путем перечисления через депозитарий «Лидеринвест» с последующей выплатой; по заявлению акционера – почтовым переводом – с 01.10.2020 по 31.10.2020;
- физическим лицам, не работникам Общества, имеющим право на стандартные вычеты по подоходному налогу, – по заявлению акционера путем перечисления на электронные карточки – с 01.10.2020 по 31.10.2020.

Установленный размер дивидендов на одну акцию за I полугодие 2020 года составляет 0,13772926 рубля.

Депозитарий ЗАО «Лидеринвест» располагается по адресу: г. Минск, ул. Я. Мавра, д. 41, оф. 512. При обращении в депозитарий при себе иметь документ, удостоверяющий личность.

УНП 100008115

Администрация

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ»
ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**.

Продавец: **ОАО «Быховский консервно-овощесушильный завод»** (УНП 700183696), 213352, Могилевская обл., г. Быхов, ул. Красноармейская, 26, тел. +375 (2231) 49-176, в лице антикризисного управляющего Бондарева Александра Ивановича.

Электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 53-8/Б/2014 экономический суд Могилевской области будут проведены: **05 октября 2020 г. 09.00–16.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС	Минимальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС
1	Капитальное строение – бетонная искусственная взлетно-посадочная полоса с инв. № 702/С-9474, площадью 483 187,0 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, пер. Авиационный	112 484 324,08	84 363 243,06
2	Капитальное строение – площадка технико-эксплуатационной части с инв. № 702/С-9473, площадью 12761,0 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, пер. Авиационный	2 068 694,05	1 551 520,54
3	Пресс пневматический PE 50, год выпуска – 2005, инв. № 41787	85 080,00	63 810,00
4	Ферментер COELHO, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 41786	18 960,00	14 220,00
5	Этикетировочная машина для бутылок ETICAP SYSTEM XP, год ввода в эксплуатацию (год выпуска) – 2006, инв. № 27367	14 520,00	10 890,00
6	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1140	4 200,00	3 150,00
7	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1141	4 200,00	3 150,00
8	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1142	4 200,00	3 150,00
9	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1143	4 200,00	3 150,00
10	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1145	4 200,00	3 150,00
11	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1146	4 200,00	3 150,00
12	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1147	4 200,00	3 150,00
13	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1148	4 200,00	3 150,00
14	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1149	4 200,00	3 150,00
15	Емкость горизонтальная пищевая 50 м^3, год ввода в эксплуатацию (выпуска) – 2008, инв. № 1150	4 200,00	3 150,00
16	Емкость вертикальная пищевая 50 м^3, год выпуска – 1979, инв. № 1131	6 240,00	4 680,00
17	Емкость вертикальная пищевая 50 м^3, год выпуска – 1979, инв. № 1132	6 240,00	4 680,00
18	Емкость вертикальная пищевая 50 м^3, год выпуска – 1979, инв. № 1133	6 240,00	4 680,00
19	Емкость вертикальная пищевая 50 м^3, год выпуска – 1979, инв. № 1134	6 240,00	4 680,00
20	Емкость вертикальная пищевая 50 м^3, год выпуска – 1979, инв. № 1135	6 240,00	4 680,00
21	Емкость горизонтальная для хранения нефтепродуктов 50 м^3, год выпуска – не установлен, инв. № 1	3 120,00	2 340,00
22	Емкость горизонтальная для хранения нефтепродуктов 50 м^3, год выпуска – не установлен, инв. № 2	3 120,00	2 340,00
23	Емкость горизонтальная для хранения нефтепродуктов 50 м^3, год выпуска – не установлен, инв. № 3	3 120,00	2 340,00
24	Емкость горизонтальная для хранения нефтепродуктов 50 м^3, год выпуска – не установлен, инв. № 4	3 120,00	2 340,00
25	Бутыломоечная машина БЗ-АММ-6, год выпуска – 1997, инв. № 37012	5 880,00	4 410,00
Местонахождение вышеперечисленных предметов торгов – Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26			
26	Трубопровод системы орошения общей протяженностью 17050 м. п., расположенный по адресу: Могилевская область, Быховский район, вблизи д. Холстова и д. Мокрянские Хутора	166 682,18	125 011,64

Тел. для ознакомления и осмотра +375 (29) 182-80-78.

Для участия в торгах необходимо в срок с 04.09.2020 г. 09.00 по 02.10.2020 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 % от цены за лот, складывающейся в ходе электронных торгов, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее, чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи – в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет торгов в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати календарных дней со дня проведения торгов.

ООО «Центр Белинвентаризация»
г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

- ✓ **Раздел и установление порядка пользования земельным участком**
- ✓ **Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения**
- ✓ **Пересчет долей в связи с изменением капитального строения**

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО НТК «АЛЕСЯ», тел. 8 (0232) 29 51 12

№ лота	Наименование объекта	Начальная стоимость лота, бел. руб. с НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение (торговый павильон) с инв. № 350/С-215588 площадью 76,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Гомель, ул. Свердлова, 3Б/1. Объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 340100000008000218 площадью 0,2176 га (доля в праве пользования)	**185 000,00**	**18 500,00**

Срок подачи заявления	**По 25 сентября 2020 г.** в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1
Дата, время и место проведения аукциона	**29 сентября 2020 г. в 11.00** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1
Номер р/с для перечисления задатка	BY71BPSB30121783390109330000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете *«Звязда» от 03.09.2020 г.*
Условия продажи	Объект продается в собственность. Цель использования – любая, кроме розничной торговли продовольственными товарами и общественного питания. Шаг аукционных торгов – 5 %. Заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона. Победителю аукциона предоставляется рассрочка платежа на 3 (три) месяца. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 50 56 62, (029) 341 15 45

SEX-БАЛЯСЫ

РЭКЛАМА ЯК ЁСЦЬ

Як многа ў гэтым слове, пагадзіцеся... Навязлівая, інтрыгуючая, правакацыйная, фемінісцкая, сацыяльная... («Прачытала, што кампазіцыі Бетховена і Баха змяншаюць раздражняльнасць. Паслухала. Па-ранейшаму хочацца камусьці ўрэзаць, але элегантна, вальсуючы».) Так, мабыць, і трэба, бо рэклама па сваім прызначэнні павінна чапляць. («Яна так смачна піла партвейн з рыла, столькі курыла і так старанна мацюкалася, што адразу было бачна — дзяўчына з добрай сям'і...») Іншая справа, наколькі тактоўна яна зроблена і як яе ўспрымаюць спажыўцы, што чытаюць «паміж радкоў». («Прыняць жанчыну такой, якая яна ёсць, можа толькі зямля».) А нагодай для гэтых нататак стала навіна пра тое, што брэнд адзення Boohoo паказаў, як выглядаюць іх мадэлі ў купальніках, калі адкінуць усе хітрыкі з ракурсамі. («Сэлфі ў стрынгах. Спакусліва адтапырыла дупу. Злёгку прыкрыла твар рукой. Не ад сораму, а таму што так зараз прынята».) У той час як брэнды адзення па ўсім свеце працягваюць наймаць на здымкі дзяўчат з ідэальнай знешнасцю і бязлітасна рэтушуюць фота, не пакідаючы нават намёку на тое, што яны — рэальныя людзі, кампанія вырашыла пайсці па іншым шляху. («— Не глядзі на фатаграфію, я там выродлівая. А ну, аддай! — Дзяўчына, супакойцеся! Страхоўку і тэхпашпарт на машыну, калі ласка!»)

Замест гэтага ў сацыяльных сетках было паказана, што іх адзенне носяць цалкам звычайныя жанчыны. («Сёння перамерыла ўвесь стары гардэроб. Падышоў толькі шалік».) З цэлюлітам, расцяжкамі, жыватом, які звісае.

На калажах, якія былі апублікаваны брэндам, мадэлі стаяць у іх купальніках, паміж фота ёсць невялікая, і ў той жа час велізарная розніца. («Здымак з пляжа. Трымаю над галавой парэа, што трапечацца на ветры. Адну ножку паставіла на насок. Гэта абавязкова. Асноўная задача — паказаць вязаны купальнік. Таму што вязаныя купальнікі — гэта трэнд. А я трэндсэтар. Трэба папрасіць бабулю звязаць яшчэ адзін. І заадно плаўкі для Валеры».) На адным здымку дзяўчына стаіць у выйгрышнай позе і яе фатаграфуюць з удалага ракурсу — выходзіць прыгажуня з вокладкі. («Відэа з фітнес-клуба. Іду па бегавой дарожцы. Кажу пра тое, што пасля свят цяжка прыходзіць у форму, таму прабегла ўсяго дзесяць кіламетраў. Маўляў, для мяне гэта настолькі натуральна, як дыхаць. Прымушаю вас адчуць пачуццё віны і прыгадаць, калі апошні раз былі ў спартзале. Як бы выпадкова паказваю плоскі жывот».) Другі ж здымак зроблены без асаблівых намаганняў і вынік там зусім іншы. («— Чаму ты не ўсміхаешся на гэтых фатаграфіях? — Мяне больш засмучае пытанне, што я ўвогуле на іх раблю».)

Серыя здымкаў знайшла вялізарны водгук у шматмільённай аўдыторыі брэнда. («Я доўга стаяла каля адкрытага халадзільніка і ўзмоцнена скідвала вагу слязьмі...») Пад кожным пастом дзяўчаты пісалі, як такія, здавалася б, нязначныя публікацыі могуць падняць самаацэнку як дзяўчатам-падлеткам, залежным ад сацыяльных сетак, так і дарослым жанчынам. («Снедай, як каралева! Абедай, як каралева! Вячэрай, як каралева! І памятай, што ты не тлустая. Ты — каралева!»)

Дарэчы, гэтак жа годна летась наша славутая «Мілавіца» прэзентавала сваіх новых мадэляў і іх «гарачую» фотасесію. («Жыву, як паня! Сёння, напрыклад, нажадала клеіць шпалеры...») Усе яны працуюць і вучацца ў Беларусі. Сярод пяці прадстаўніц кампаніі была першая цемнаскурая дзяўчына, мулатка, сярод астатніх — мадэлі азіяцкай знешнасці, а таксама мадэль «сайз-плюс». Рэкламная акцыя прайшла пад дэвізам «Дзяўчаты ва ўсім свеце розныя, але кожная — асаблівая жамчужына». («Аб'ява: «Прадам шлюбную сукенку. Шчаслівую! Пяць разоў выходзіла ў ёй замуж і заўсёды ўдала!»)

Дарэчы, калі працягнуць рэкламную тэму нашых рэалій, зноў жа летась было абвешчана аб адкрыцці ў Мінску па расійскай франшызе кальяннай з дзёрзкай назвай Nuahule. («Як толькі ты знаходзіш сваю палавінку, побач пачынаюць кружыць іншыя палавінкі, якія прымушаюць цябе сумнявацца».) А крэатыўны ход ААТ «Брэсцкі панчошны камбінат» да 1 красавіка ў мінулым годзе? Памятаеце, паведамлялася напярэдадні Дня дурня, што ён выпусціў серыю шкарпэтак, упакаваных, як прэзерватывы? («Прызнаюся вам шчыра: мне страшна мець дзяцей, таму што калі-небудзь ім абавязкова давядзецца дапамагаць з матэматыкай...») Прадукту далі назву «кандашкарпэтка» (ад англійскага condom — прэзерватыў і sock — шкарпэтка). («Мне патрэбны моцныя эмоцыі. Пайду, праверу сваю рэшту па крэдыце».) Кожная пара кандашкарпэтак была згорнута ў выглядзе абаранка ў пластыкавую ўпакоўку. («Найлепшы падарунак на дзень нараджэння мужа — гэта грошы... І падарунак зрабіла, і фінансы ў сям'і засталіся».) На этыкетку быў нанесены GR-код, які выводзіў на відэаінструкцыю аб правільным (???) выкарыстанні кандашкарпэтак. («За кожным вялікім мужчынам стаіць жанчына, якая кажа: «Я ж прасіла купіць абястлушчанае малако. Сярожа, ты ж матэматыкі вучышся, тут 2,5 працэнта. Ты сляпы, ці як?»)

Як да ўсяго гэтага ставіцца? Асабіста на мяне рэклама (даруйце, дачытны да яе) не ўздзейнічае, я ўспрымаю яе выключна з гумарам, чаго і вам жадаю. («— Ці згодны ты быць з ёю ў багацці і бядноце, у здароўі і хваробе, пакуль смерць не разлучыць вас? — Так, не, так, не, не.»)

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Маглі б іграць нават на Месяцы»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Марык: — Я прыйшоў у гурт праз дэпрэсію. Глыбокую. *(Усе смяюцца.)* А калі сур'ёзна, менавіта ў гэтым праекце для мяне ўсё супала.

Да гутаркі далучылася вакалістка Аксана, якая расказала, што сама калісьці знайшла хлопцаў па аб'яве на музычных форумах. Таму калі гурту быў патрэбны гітарыст, ведала, дзе яго шукаць. Так знайшоўся Марык.

Па словах Ягора, не ўсе ў калектыве маюць музычную адукацыю. У яго, напрыклад, з «музыкалкай» у дзяцінстве не склалася, таму амаль усё спасцігаў сам, дапамагалі хлопцы, а на бас-гітары вучыў іграць лідар гурта «Куклы» Сяргей Дубовік. А Аксана закончыла музычную школу па класе фартэпіяна. Дзяўчыне заўсёды падабалася цяжкая музыка. У гурт яна прыйшла ў 2014-м і, як гаворыць, затрымалася. Акрамя музычнай дзейнасці, у маладых людзей ёсць работа, якая прыносіць пастаянны даход. Ягор выкладае гітару анлайн. Марык займаецца аранжыроўкамі і кампазітарствам. Па словах гітарыста, музыка на цяперашні момант — гэта тое адзінае, чым ён зарабляе, да таго ж гэты занятак прыносіць дывідэнды. Хлопец прымае ўдзел у здымках фільма-кліпа вядомага беларускага рэжысёра Данііла Філіповіча. На маё пытанне пра акцёрскую адукацыю Марык жартуе, што замест гэтага ў яго ёсць адкрыты паток з космасам і харызма. Работа Аксаны далёкая ад музыкі, дзяўчына — спецыяліст па сертыфікацыі, таму музыка для яе — гэта спосаб выплюхнуць эмоцыі, разгрузіцца.

— Атрымліваецца, што музыка ў вас як хобі?

Ягор: — Для мяне гэта, хутчэй, стыль жыцця, хобі гэта складана назваць. Гэта тое, без чаго ню быццам губляе сэнс, колеры і ўсё астатняе. Атрымліваецца нейкая руціна.

Поўным складам музыканты рэпеціруюць раз на тыдзень, але дома самастойна займаюцца кожны дзень. Да напісання песень калектыў стараецца падыходзіць па-рознаму, галоўнае, каб у гэтым прымалі ўдзел усе. Нехта адзін прыдумляе тэкст, а восць музыку пішуць разам. Атрымліваецца калектыўная творчасць. Асаблівага рытуалу, каб нюяк настроіцца перад канцэртам, у іх няма. Звычайна збіраюцца ў грымёрцы, тое-сёе абмяркоўваюць і, як гаворыць Ягор, «ідуць у бой».

— Памятаеце сваё першае выступленне?

Ягор: — Так, каленкі трэсліся. Гэта было яшчэ ў школе на нейкім мерапрыемстве. На самай справе цікава адчуваць кожны раз невялікае хваляванне. Калі ты перастаеш хвалявацца перад выхадам на сцэну, гэта дрэнны званочак.

Марык: — Хвалявацца абавязкова трэба.

Аксана: — Калі я толькі трапіла ў гурт, мне сказалі, што занадта доўга ўцягвацца не варта, і ў наступным месяцы мы «бахнулі» першы тады для мяне канцэрт. Было так хвалююча, баялася, што падвяду хлопцаў. І да гэтай пары хвалююся.

— А бывае, што рэакцыя публікі здзіўляе? І хто ваша аўдыторыя?

Марык: — Рэдка, але бывае. Заўсёды ёсць хоць адзін чалавек, які слухае цябе. І калі мы іграем толькі для яго, гэта ўжо дае шмат энергіі. Значыць, не ў пустэчу ўсё робім. Наша аўдыторыя — 22—35-гадовыя хлопцы і дзяўчаты, якім падабаюцца «Сплин», «Ария», «Слот», Neonate, карацей, рускамоўны альтэрнатыўны рух.

Мінулы год для гурта быў яркім на падзеі: яны ўвайшлі ў топ-10 сярод гуртоў краін СНД па галасаванні слухачоў першай прэміі незалежнай музыкі Jager Music Awards. Таксама «NITN» спявалі на фестывалі ІІ Еўрапейскіх гульняў, сёлета ж у сувязі з эпідэміялагічнай сітуацыяй пра выступленні прыйшлося забыцца. Аднак, па словах удзельнікаў калектыву, усё пакрысе пачынае прачынацца, і нядаўна рокеры далі канцэрт у клубе «Бруге». А для ўсіх ахвотных пачуць іх песні — «Нет предела», «Мой мир», «Реквием», «Сожги», «Свеча», «Фобия» і іншыя — магчыма на мінскіх пляцоўках, а таксама ў сацсетках: «УКантакце», Instagram, праграме Spotify, Яндекс.Музыка, на канале калектыву ў YouTube.

— Які жанр і стыль вашай музыкі?

Ягор: — Гэта пытанне мяне заўсёды ставіць у тупік *(задумваецца)*. Мінулым разам нас апісалі як эксперыментлкор. А што датычыцца стылю, гэта філасофія асабістых перажыванняў разам з цяжкімі рыфамі, музыкай.

Марык: — А я дакладна разумею, што гэта альтэрнатыўны рок.

— Вы самі прыдумляеце свае вобразы?

Ягор: — Разам ствараем. Нядаўна прыйшлі да кігурумі. У кожнага была свая піжама — у кагосьці — Супермена, у кагосьці — Бэтмена.

Аксана: — На апошнім канцэрце я спявала ў гарсэце і ў ваўняных шкарпэтках! Выступаць няўтульна, цяжка дыхаць. Мне Марык гаворыць, ты вельмі мала размаўляла паміж песнямі, а я адказала, што проста дыхала! У такім вобразе хоць і прыгожа, аднак не вельмі камфортна.

Марык: — Дзяўчынка павінна вылучацца, калі яна ёсць у калектыве — гэта заўсёды прыгажосць, гэта кветка. Мы Аксану літаральна носім на руках. *(Смяюцца разам.)*

— Калі б у вас была магчымасць пажыць у іншай краіне, што гэта было б за месца?

Ягор: — На Месяцы, каб іграць Сусвету і зоркам. Чаму вы вырашылі, што на Месяцы няма жыцця? Лунацікам гралі б там *(смяецца)*.

Па-за межамі музыкальнай сферы мае сураэмоўнікі цудоўна сябруюць. Аднак адпачываць любяць па-рознаму. Як гаворыць гітарыст, цішыня для яго — найлепшы адпачынак, а яшчэ ён вельмі любіць танцы і не так даўно захапіўся ММА — змешанымі баявымі мастацтвамі. Па словах Аксаны, ёй даспадобы бавіць час як у гучных кампаніях, так і ў спакойнай атмасферы са сваім чатырохгадовым сыночкам, не супраць яна і паляжаць у ваннай з кніжкай. Ягору зусім цяжка вылучыць нешта адно. «Кніжкі люблю, анлайн-курсы, я зараз у іх. Праз вірус многія з апошніх сталі дасягальныя, праходжу іх на англійскай».

Каманда лічыць, што для таго, каб стаць вядомымі, неабходна перш за ўсё быць шчырымі і сумленнымі, быць сабой. Для стварэння планаў рокеры абіраюць начны час, самы прадукцыйны, на іх думку. Зараз у іх ёсць свой, як яны лічаць, паўканструктыўны план, па якім рухаецца калектыў.

Аксана: — Працяглы час мы знаходзіліся не ў поўным складзе і нават у нейкім зацішшы. Не выступалі, нас ніхто не бачыў і не чуў. Таму пакуль не хочам раскрываць усе свае планы.

Надзея ЗУЕВА.
Фота аўтара і з архіва музыкантаў.

ЧЫРВОНКА Чырвоная змена
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12
ад 19 лютага 2009 года выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты —
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.
e-mail: info@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.
Тыраж 14.804.
Нумар падпісаны ў 19.30 02.09.2020 г.

Дарога мастака

ВІТОЛЬД БЯЛЫНІЦКІ-БІРУЛЯ
як сімвал творчага яднання

Унікальны мастацкі альбом «Вітольд Бялыніцкі-Біруля» выдадзены пры фінансавай падтрымцы Міністэрства інфармацыі ў пярэдадзень свята беларускага пісьменства.

Кніжная падзея адбылася ў выдавецтве «Беларусь», якое выпусціла альбом як падарунак да XXVII Дня беларускага пісьменства ў Бялынічах. Аўтар ідэі і каардынатар праекта — Уладзімір Пракапцоў, генеральны дырэктар Нацыянальнага мастацкага музея, кандыдат мастацтвазнаўства. Ён з'яўляецца і складальнікам, і аўтарам тэксту выдання.

Рэпрадукцыі карцін, сабраныя ў альбоме, — не проста сведчанне доўгага вандроўнага жыцця вялікага мастака, слаўнага сына зямлі беларускай, а і адлюстраванне яго высокай любові да Айчыны — да Беларусі, а таксама да Расіі, якая сталася для творцы прыстанішчам на доўгія гады жыцця. Таму не дзіўна, што многія выдавецкія праекты, звязаныя з прапагандай жыцця і творчасці

нашага суайчынніка, які нарадзіўся ў маёнтку Крынкі Магілёўскай губерні, падтрымлівае Пастаянны камітэт Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі.

«З ваколіц Пяцігорска», «Стэпавая рэчка вясной», «Хаты ля возера. Ваколіцы «Чайкі», «Кіраўск. Горы», «Хібіны. Запаляр'е», «Баранцава мора», «Старое Памор'е. Запаляр'е», «Пачатак палярнай зімы», «Ульянаўск. Стары вянец» — гэта не проста назвы. У гэтых краявідах — і моц таленту жывапісца, і яго памкненне адкрыць свету ўбачанае толькі ім, і жаданне запрасіць усіх гледачоў, аматараў выяўленчага мастацтва ў бясконцае, поўнае адкрыццяў падарожжа.

Мастацкі альбом дапаўняе багатая калекцыя фотаздымкаў. Уладзімір Пракапцоў, які шмат робіць дзеля прапаганды творчасці вялікіх мастакоў Беларусі, напісаў фактычна нарыс жыцця і творчасці В. Бялыніцкага-Бірулі. Гэта вылучае альбом сярод іншых мастацкіх выданняў і дазваляе пашырыць яго функцыі. Несумненна, такая кніга патрэбна не толькі беларускім, але і расійскім чытачам і гледачам. Можна толькі павіншаваць аўтара і выдавецтва, што ў шэраг багатай калекцыі выданняў пра Вітольда Каятанавіча дадалося яшчэ адно выданне. А нашым «звяздоўскім» чытачам нагадаем, што пачатак прызнання В. Бялыніцкага-Бірулі ў Беларусі ў многім адбыўся і дзякуючы руплівасці нашага калегі, у свой час журналіста «Звязды», выключна таленавітага, яркага пісьменніка Віктара Карамазава, які стварыў мастацкую біяграфію майстра.

Мікола РАЎНАПОЛЬСКІ.

Узняты з попелу

Дараўскі касцёл...

Першая згадка аб касцёле Узнясення Найсвяцейшай Дзевы Марыі адносіцца ажно да 1440 года. Ініцыятарам будаўніцтва стаў Пётр Мандрыговіч, дзяржаўны дзеяч Вялікага Княства Літоўскага.

Падчас вайны 1812 года касцёл згарэў дашчэнту. Новы драўляны храм на папялішчы старога быў узведзены ў 1841 годзе. Ён быў з двухсхільным дахам і нехарактэрнымі для каталіцкіх храмаў арачнымі аконнымі праёмамі. У будаўніцтве непасрэдны ўдзел прымаў вядомы філосаф і пісьменнік Фларыян Бохвіц — ён быў асабістым сябрам ксяндза і ахвяраваў значную суму на ўзвядзенне касцёла.

У пачатку чэрвеня 1915 года (ужо ішла Першая сусветная, і было відавочна, што Ляхавічы яна не пакіне ўбаку) з вежаў касцёла былі зняты старадаўнія званы — іх схавалі, утапіўшы ў рацэ Шчара. У 1915 годзе маленькая беларуская вёска Дарава апынулася на першых палосах еўрапейскіх газет — яна знаходзілася ў эпіцэнтры бязлітасных баёў, тут праходзіла лінія фронту. Дарэчы, бітвы былі нябачанымі па жорсткасці. Калі мясцовыя жыхары, што пакінулі вёску, вярнуліся, яны не пазналі нават мясцовасць — настолькі ўсё было перарыта выбухамі і акопамі. Ад касцёла, што стаяў на пагорку, не засталося і жменькі попелу. Месца, дзе ўтапілі званы, таксама было страчана. Невядомы лёс і цудадзейнай іконы Маці Божай Дараўскай, якая славілася на ўсё наваколле.

З заканчэннем Першай сусветнай вайны на 19 гадоў рэгіён увайшоў у «крэсы ўсходнія» Рэчы Паспалітай. Гаенні на веру пачался значна пазней, таму людзі ў надзеі на лепшае жыццё пачалі адбудоўваць дамы і храмы. Тады касцёл Унебаўзяцця Найсвяцейшай Дзевы Марыі і быў адбудаваны яшчэ раз — цяпер ужо з цэглы. У такім выглядзе ён захаваўся да нашых дзён. Завяршылася будаўніцтва ў 1938 годзе, за год да пачатку Другой сусветнай вайны. У гады Вялікай Айчыннай касцёл не быў разбураны дашчэнту, толькі моцна пашкоджаны: у сцяну трапіў снарад, але не выбухнуў. Зараз каля пагорка, на якім стаіць касцёл, праходзіць шаша Р4 Ляхавічы — Баранавічы. Праехаць міма яго і не заўважыць проста немагчыма — стройная белая вежа званіцы бачная здалёк.

Айцец Шаплевіч з прыхаджанамі.
За плячыма святара — засценкі НКУС і зняволенне ў ГУЛАГу.

...І яго настаяцель

Якраз напачатку будаўніцтва касцёла — у 1931 годзе — у Дарава прыехаў малады святар, выпускнік Пінскай духоўнай семінарыі, ксёндз Станіслаў Шаплевіч. Ён паюнацку энергічна ўзяўся за ўзвядзенне будынку. Паколькі сродкаў не хапала, айцец Станіслаў прапанаваў высякаць блокі з нямецкіх бліндажоў, што захаваліся пасля мінулай вайны. З іх і былі пабудаваныя сцены касцёла.

Новы касцёл адчыніў свае дзверы вернікам у 1838 годзе. А ў 1939-м адбылося аб'яднанне Заходняй і Усходняй Беларусі. Касцёл закрылі, а ксёндз Станіслаў Шаплевіч вымушаны быў хавацца ад праследу новай улады. Ён жыў на хутарах, пераходзячы з аднаго дома ў іншы, і працягваў служыць людзям і Богу. Хрысціў дзяцей, праводзіў у апошні шлях памерлых, вянчаў заказаных, прымаў споведзі ў дамах сваіх вернікаў.

Неўзабаве пачалася Вялікая Айчынная вайна. Цяпер ужо ксяндзу Станіславу Шаплевічу даводзілася хавацца ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў — яго абвінавачвалі ў сувязі з партызанамі. Ці быў ён звязаны з імі, зараз сказаць складана, мяркуюць мясцовыя краязнаўцы. Але вядома, што сэнсам свайго жыцця гэты чалавек бачыў служэнне сваім прыхаджанам і дапамогу ім. І, верагодна, ён сапраўды лячыў параненых і дапамагаў, чым мог, партызанам і членам іх сем'яў.

Пасля перамогі савецкай арміі ксяндза Шаплевіча зноў абвясцілі ў вышук. Праз паўгода НКУС выявіў месца, дзе знаходзіўся святар. Але мясцовыя жыхары паспелі папярэдзіць ксяндза, і ён з'ехаў на адзін з блізкіх хутароў. Іх таксама абшуквалі, і аднойчы святару прыйшлося нават перапранацца ў жаночую сукенку і даіць карову, каб не быць пазнаным. Зразумела, бясконца хавацца ад аблаў на такой невялікай тэрыторыі наўрад ці пад сілу каму б то ні было. Але з'язджаць у Польшчу і адтуль перабірацца далей, у Еўропу, ксёндз Шаплевіч адмаўляўся катэгарычна — ён лічыў, што павінен заставацца са сваёй паствай, што б ні адбывалася. Урэшце адзін з жыхароў вёскі Літва ўсё ж выдаў месцазнаходжанне Станіслава Шаплевіча. Ксяндза арыштавалі.

Далей, што для таго часу не дзіва — абвінавачванні ў шпіянажы, суд, у выніку — 25 гадоў у лагеры на Інце. Але і ў ГУЛАГу святар заставаўся верны свайму абавязку. Працуючы газамершчыкам у шахтах, ён таемна праводзіў службы і абрады хрышчэння.

Пасля смерці Сталіна наступіла «адліга», і Шаплевіч быў вызвалены па амністыі. З'ехаць у Польшчу, як яму настойліва раілі сябры, ён зноў адмовіўся — вярнуўся ў вёску Дарава, з жыхарамі якой быў звязаны сэрцам і душой. Сустрэўся ксёндз Шаплевіч і з чалавекам, які выдаў яго НКУС. І дараваў яго, як сапраўдны хрысціянін.

Нягледзячы на «адлігу», касцёл вернікам не вярнулі — там, як часта бывала ў тыя гады, размяшчалася збожжасховішча, а пазней яго прыстасавалі пад склад. Але жыхары Дарава сабралі сродкі і пабудавалі святару дом. Праводзіць службы ксяндзу Шаплевічу было забаронена, але таемныя служэнні ў гэтым доме праходзілі да самай смерці святара. Памёр айцец Станіслаў у 1975 годзе.

А касцёл Унебаўзяцця Найсвяцейшай Дзевы Марыі стаіць і сёння. У 1986 годзе гэты помнік архітэктуры перажыў яшчэ адзін пажар. Адрамантавалі яго ў пачатку 1990-х, хоць барацьбу за адраджэнне сваёй святыні вернікі пачалі яшчэ падчас брэжнеўскага застою. Шырокая лесвіца, якая вядзе да касцёла і ўпіраецца ў трохпралётную браму, — гэта ўклад жыхароў Дарава ў адраджэнне храма. Каля ўваходу ў касцёл стаіць бюст Станіслава Шаплевіча. А з 2007 года службы тут праводзяцца на беларускай мове.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ,
фота аўтара і з архіва.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Лаўрэаты Нацыянальнай літаратурнай прэміі

Чаму Фея лепш за Кікімару...

У творчым партфелі беларускай дзіцячай пісьменніцы Кацярыны ХАДАСЕВІЧ-ЛІСАВОЙ больш за дзясятак кніг. А сёлета яна стала пераможцай Нацыянальнай літаратурнай прэміі ў намінацыі «Лепшы дзіцячы пісьменнік». З чытачамі «Звязды» аўтарка падзялілася сваімі думкамі пра стан дзіцячай літаратуры, а таксама сакрэтамі запатрабаванасці і выбудоўвання ўзаемаадносін з аўдыторыяй.

— Пісаць для дарослых і для дзяцей аднолькава няпроста. Тут абіраеш тое, што бліжэй тваёй пісьменніцкай душы. Для мяне гэта дзіцячая літаратура. І ў яе паўнаводнай рацэ мне хочацца быць адметнай, таму я пішу, шукаю, напрацоўваю... А рака ўпадае ў вялікі акіян інфармацыі і мноства крыніц яе атрымання. Сёння пры багатым выбары выданняў пэўную кнігу чытачы могуць проста не заўважыць на паліцы крамы ці бібліятэкі, але не ў тым выпадку, калі пісьменнік правёў прэзентацыю. Ці захочацца пачытаць, залежыць ад таго, як аўтар працуе з аўдыторыяй. Час і жыццё імкліва мяняюцца, а разам з імі іншымі становяцца інтарэсы і патрабаванні юных чытачоў. Адвечныя, важныя тэмы ў літаратуры, вядома, застаюцца, але падаць і раскрываць іх трэба па-іншаму. Сёння пісьменніку недастаткова проста напісаць і выдаць кнігу — яе неабходна прадставіць, данесці да чытача. Мне ў гэтым дапамагае вобраз Феі, хоць я бываю і Кікімарай *(усміхаецца)*. Таксама вельмі падабаецца хлопчыкам і дзяўчынкам знаёміцца з маімі героямі асабіста, бачыць розныя атрыбуты, звязаныя з кнігамі. Спадзяюся, цікавымі і запамінальнымі для чытачоў сталі створаныя мной выданні незвычайных фарматаў: кніга-перакрутка, папяровая кніга-гаджэт і кніга-квест. У іх можна знайсці гульню-вандрульню, падабай-падарожжа, QR-коды з буктрэйлерамі і творчымі заданнямі. Ну, і можна ажыццявіць зваротную сувязь з аўтарам, каб атрымаць прыемны віртуальны падарунчак. Я заўсёды з чытачамі не толькі на старонках сваіх кніг, але і ў інтэрнэце. Мы сябруем у сацыяльных сетках, яны бачаць усе мае кніжныя навінкі, дасылаюць мне свае фота, пішуць пра падзеі ў сваім жыцці. Для мяне самая каштоўная ўзнагарода — цікавасць юных чытачоў да літаратуры і іх натхнёныя водгукі. А таксама паведамленні ад бацькоў, што іх дзеці нарэшце па сваім уласным жаданні захацелі ўзяць кнігу ў рукі, альбо што ўпершыню яны чыталі кнігу так, што не маглі адарвацца. Ну і сама атмасфера творчых сустрэч з чытачамі — узнагарода, якая надае мне проста нейкія звышздольнасці! Прызнаюся, веру ў казкі. Бачу іх у звычайным жыцці і ўвасабляю ў кнігах. Праз свае казкі імкнуся закласці ў сэрцы маленькіх беларусаў самае лепшае. Адлюстроўваю ў іх сюжэтах розныя жыццёвыя сітуацыі і складанасці, шляхі выхаду з іх. Праводжу сваіх герояў непростымі шляхамі, дапамагаю ім пераадолець усе цяжкасці ды навалы і пры гэтым застацца шчырымі, добрымі, светлымі, смелымі. Чытайце кнігі, сябры, і вам адкрыецца шмат цікавага і каштоўнага!

Для мяне свет чытання адкрыла мая бабуля Яўгенія. Яна купляла нам, унукам, кнігі, выбірала выданні толькі на беларускай мове. Я і сёння, як вялікую каштоўнасць са свайго дзяцінства, беражліва захоўваю ў хатняй бібліятэцы купленыя ёю зборнікі «Бацькаў дар», «Людзей слухай, а свой розум май», «Беларускія народныя казкі», «Жаронцы» і нават «Кіргізскія народныя казкі» па-беларуску.

Сёння, калі дзеці аддаюць перавагу гаджэтам, кнізе няпроста, але магчыма канкурыраваць. Пісьменніку неабходна быць на адной хвалі з чытачамі, ведаць, што іх цікавіць, якія героі падабаюцца, якія прыгоды прываблiваюць. Мэтазгодна зладзіць каманду з бацькоў, настаўнікаў, бібліятэкараў. Ні ў якім разе не прымушаць чытаць, а пастарацца зацікавіць кнігай, каб юны чытач пачаў адкрываць для сябе дзівосны, неверагодны, таямнічы, прыгодніцкі свет чытання. Я ўпэўнена, абудзіць цікавасць да кнігі магчыма, толькі трэба нам, дарослым, падключыць вынаходлівасць і фантазію.

Запісала Алена ДРАПКО.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРВЫХ И ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.
Продавец: Открытое акционерное общество «Завод «ЭВИСТОР» 210101, г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81, тел.: 8 (0212) 55-11-81, 8 (044) 5941732.

Первые торги 05.10.2020 в 15.00.

Лот № 1. Кап. строение с инв. № 200/С-73624, площадью 4211,2 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/18, наименование – здание столовой, назначение – здание специализированное для общественного питания, составные части и принадлежности: рампа, ступени, находящиеся на зем. участке с кадастровым № 240100000001002628 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81. Нач. цена: 224 000,00 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 22 400,00 бел. руб.

Дата, время и место проведения первых торгов: **05.10.2020 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 03.09.2020 с 08.30 по 02.10.2020 до 17.30.

Повторные торги 05.10.2020 в 15.30.

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163118, площадью – 303,5 кв. м, наименование – бытовые помещения, назначение – помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11а. **Нач. цена**: 12 918,00 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 291,80 бел. руб.

Лот № 2. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163116, площадью 584,6 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/ 19-11б. **Нач. цена**: 26 971,72 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 2 697,17 бел. руб.

Лот № 3. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163119, площадью 555,1 кв. м, наименование – бытовые помещения, назначение – помещение неустановленного назначения, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-11. **Нач. цена**: 20 699,17 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 2 069,91 бел. руб.

Лот № 4. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163107, площадью 330,4 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16. **Нач. цена**: 13 510,24 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 351,02 бел. руб.

Лот № 5. Изолированное помещение с инв. № 200/D-163111, площадью 265,5 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16в. **Нач. цена**: 10 862,07 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 086,20 бел. руб.

Лот № 6 Изолированное помещение с инв. № 200/D-163109, площадью 142,3 кв. м, наименование – административное помещение, назначение – административное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/19-16б. **Нач. цена:** 5 818,09 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 581,80 бел. руб.

Лот № 7. Изолированное помещение с инв. № 200/D-184038, площадью 556,7 кв. м, наименование – производственное помещение, назначение – производственное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/20-19. **Нач. цена**: 16 807,23 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 1 680,72 бел. руб.

Лот № 8 Капитальное строение с инв. № 200/С-86464, объем – 288 куб. м, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, резервуар вблизи здания № 81/30, наименование – резервуар, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения. **Нач. цена**: 6 520,86 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 652,08 бел. руб.

Лот № 9. Изолированное помещение с инв. № 200/D-189551 площадью 3119,7 кв. м, наименование – производственное помещение, назначение – производственное помещение, по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Фрунзе, 81/20-7. **Нач. цена**: 51 420,60 бел. руб. без учета НДС. Задаток: 5142,06 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторных торгов: **05.10.2020 в 15.30** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 03.09.2020 с 08.30 по 02.10.2020 до 17.30. Имущество расположено на зем. участке с кадастровым № 240100000001002628. Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 09.04.2019, 27.04.2019, 15.06.2019, 24.08.2019, 29.08.2019, 19.09.2019, 03.10.2019, 31.10.2019, 31.10.2019, 21.01.2020, 03.04.2020, 22.04.2020, 10.06.2020, 18.07.2020, газета «Рэспубліка» 27.08.2019.

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566. Условия аукционов: Победитель аукциона (единственный участник аукциона, выразивший согласие на приобретение объекта торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) обязан: в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения аукциона перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по подготовке документации на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать договор купли-продажи в течение 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплатить за объект в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС сверх цены продажи объекта. Возможно предоставление рассрочки оплаты предмета торгов на срок до трех месяцев**. Аукционы проводятся** в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Доп. информацию можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел. +375 (33) 6114046 Труханович Александр Владимирович.

ООО «Фрондера» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова»

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Грузовой специальный автобетоносмеситель МАЗ 6303 А5; Год выпуска – 2009; Регистрационный знак – AI 4937-5; Кузов (VIN) № Y3M6303A590001285	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, вблизи п. Чисть	15 012,00	1 501,20	750,60
2	Экскаватор-погрузчик Амкодор 702 ЕА (МТЗ 82П); Год выпуска – 2008; Регистрационный знак – ОВ-5 2094; Кузов (VIN) № 80202574		13 500,00	1 350,00	675,00
3	Грузовой бортовой МАЗ 53371; Год выпуска – 1996; Регистрационный знак – AI 6711-5; Кузов (VIN) № Y3M533710T0016457		2 808,00	280,80	140,40
4	Грузовой специальный самосвал GAZ-SAZ 3507; Год выпуска – 1991; Регистрационный знак – 6189 АР-5; Кузов (VIN) № XTH330720M1438750		1 728,00	172,80	86,40
5	Легковой седан OPEL OMEGA; Год выпуска – 1998; Регистрационный знак – 6481 ОАА; Кузов (VIN) № – W0L0VBM69W1022496		1 296,00	129,60	64,80
6	Прицеп тракторный ПСЕ; Год выпуска – 1991; Регистрационный номер – БН; Кузов (VIN) № БН		669,60	66,96	33,48
7	Прицеп тракторный ПСЕФ-12 БС; Год выпуска – 1993; Регистрационный знак – БН; Кузов (VIN) № БН		1 080,00	108,00	54,00
8	Прицеп тракторный 2ПТС-4; Год выпуска – 2000; Регистрационный знак ОВ-5 2380; Кузов (VIN) № БН		1 836,00	183,60	91,80
9	Вилочный электропогрузчик Balkancar EB717; Год выпуска – 1995; Регистрационный знак – БН; Кузов (VIN) № БН		2 052,00	205,20	102,60
10	Мотоцикл ММВЗ 3.1134 Лесник; Год выпуска – 2007; Регистрационный знак – 1734 АА-5; Кузов (VIN) № 70000260		1 080,00	108,00	54,00
11	Погрузчик ковшовый Сталева Воля; Год выпуска – 1997; Регистрационный знак – нет; Кузов (VIN) № БН		23 436,00	2 343,60	1 171,80

В отношении вышеуказанного имущества проводятся первые повторные торги. Стоимость с учетом снижения на 10 %

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена, бел. руб. без НДС	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
12	Машина разрывная МР-500 (20-500) кН	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1, вблизи п. Чисть	6 336,00	633,60	316,80
13	Объект недвижимости – капитальное строение с инв. № 630/С-62355, назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – склад нефтепродуктов. (со составными частями и принадлежностями) полный перечень смотрите на сайте https://orgtorg.by	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, п. Чисть, ул. Заводская, 1	101 971,20	10 197,12	5 098,56

В отношении вышеуказанного имущества проводятся вторые повторные торги. Стоимость с учетом снижения на 20 %

Условия

В случае признания аукциона несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником, либо единственный участник явился для участия в аукционе, участник может приобрести Предмет (Предмета) торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов.
Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником, либо единственный участник явился для участия в аукционе и он согласен приобрести Предмет (Предметы) по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Предмета (Предметов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцати) дней со дня проведения аукциона.
Оплата приобретенного на аукционе Предмета (Предметов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона и затрат по размещению публикации в газете и на сайте bankrot.gov.by на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона.
Вознаграждение аукциониста – 5 % от конечной цены предмета торгов
На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Начало приема заявлений в 10.00 04.09.2020 г. Окончание приема заявлений – в 16.00 17.09.2020 г. по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121

Аукцион по лотам состоится 18.09.2020 в 12.00 (регистрация участников – с 11.30 до 12.00) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержатся на сайте https://orgtorg.by.
До подачи заявления необходимо внести задаток на р/**с BY36ALFA30122215570040270000** в Отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344.
Получатель – ООО «Фрондера». Назначение платежа: «задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова» (Лот №__), проводимом __.__.2020 г.» **Срок внесения задатка: с 10.00 04.09.2020 г. по 16.00 17.09.2020 г.**
Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121.
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Предметами аукциона. Контактное лицо для осмотра Предметов: 8 029 303 18 05 (Новоселов Дмитрий Викторович).
По вопросам наличия обременений на вышеуказанные лоты обращаться по телефону 8 (029) 171 09 46 (Кибзюк Дмитрий Николаевич).
Дополнительная информация по предмету торгов по телефону +375 29 308 28 97 (Анаида).
Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения.
Снятие с гос. учета предмета торгов осуществляется Покупателем самостоятельно за свой счет.
Государственная регистрация договора купли-продажи объектов недвижимости, предприятия как имущественного комплекса и объектов недвижимости, входящих в его состав, осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет.
Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»

Организатор аукциона	**ООО «Фрондера», 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121: ☎ 8 (029) 305 86 50 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by**
Продавец	**ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова» в лице антикризисного управляющего ООО «Партнер-консультант» ☎ +375 (29) 698-51-76, +375 (29) 502-77-77, +375 (29) 392-89-06, +375 (17) 395-58-13**

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ БАНК
BELARUSKY NARODNY BANK

ОАО «БНБ-Банк»

220012, Республика Беларусь, г. Минск, проспект Независимости, 87а.

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ бухгалтерский баланс на 1 июля 2020 г.

ОАО «БНБ-Банк», УНП головной организации 100513485

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	01.07.2020	01.01.2020
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		17 487	11 624
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103		108 228	126 235
5	Средства в банках	1104		28 282	27 823
6	Ценные бумаги	1105		88 446	71 880
7	Кредиты клиентам	1106		473 171	407 427
8	Производные финансовые активы	1107		732	2 007
9	Инвестиции в зависимые юридические лица	11071		-	-
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица	11072		-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108		57	57
12	Основные средства и нематериальные активы	1109		19 859	20 071
13	Доходные вложения в материальные активы	1110		15 956	15 941
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111		1 675	1 715
15	Отложенные налоговые активы	1112		477	511
16	Деловая репутация	11121		-	-
17	Прочие активы	1113		8 894	7 658
18	ИТОГО активы	11		763 264	692 949
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
20	Средства Национального банка	1201		-	-
21	Средства банков	1202		82 598	55 002
22	Средства клиентов	1203		541 489	498 595
23	Ценные бумаги банка	1204		44 972	50 911
24	Производные финансовые обязательства	1205		1 993	51
25	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
26	Прочие обязательства	1207		5 985	5 449
27	ВСЕГО обязательства	120		677 037	610 008
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
29	Уставный фонд	1211		27 688	27 688
30	Эмиссионный доход	1212		-	-
31	Резервный фонд	1213		10 419	7 153
32	Фонды переоценки статей баланса	1214		13 238	13 529
33	Накопленная прибыль	1215		34 881	34 570
34	ВСЕГО собственный капитал, принадлежащий головной организации	12151		86 226	82 940
35	Доля неконтролирующих акционеров	12152		1	1
36	ВСЕГО собственный капитал	121		86 227	82 941
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		763 264	692 949

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ отчет о прибылях и убытках на 1 июля 2020 г.

ОАО «БНБ-Банк», УНП головной организации 100513485

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	01.07.2020	01.07.2019
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		25 481	19 637
2	Процентные расходы	2012		14 435	10 587
3	Чистые процентные доходы	201		11 046	9 050
4	Комиссионные доходы	2021		7 128	7 077
5	Комиссионные расходы	2022		1 754	1 491
6	Чистые комиссионные доходы	202		5 374	5 586
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(146)	(176)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		7 969	4 384
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		(853)	1 851
11	Чистые отчисления в резервы	207		5 960	1 246
12	Прочие доходы	208		5 076	1 817
13	Операционные расходы	209		13 707	14 666
14	Прочие расходы	210		4 465	1 174
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		4 334	5 426
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		1 048	945
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		3 286	4 481
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц	30		-	-
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц	31		-	-
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	3		3 286	4 481
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации	32		3 286	4 481
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)	33		-	-

Заместитель Генрального директора С.К. Сабук

Главный бухгалтер Н.П. Шнип

Дата подписания: 26 августа 2020 г.

Данная отчетность размещена на странице интернет-сайта БНБ-Банка: **https://www.bnb.by/**

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 7 июня 2013 г. УНП 100513485.

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»:
Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

Форма 1

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2020 г.

Наименование банка ОАО «Банк БелВЭБ»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	на 01.07.2020	на 01.01.2020
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	55 482	42 432
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	92	158
4	Средства в Национальном банке	1103	496 395	657 482
5	Средства в банках	1104	253 143	157 554
6	Ценные бумаги	1105	755 131	608 058
7	Кредиты клиентам	1106	3 187 718	3 002 322
8	Производные финансовые активы	1107	756	985
9	Инвестиции в зависимые юридические лица		–	–
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица		–	–
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	875	850
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	97 618	97 551
13	Доходные вложения в материальные активы	1110	2	12
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111	880	880
15	Отложенные налоговые активы	1112	731	9
16	Деловая репутация		–	–
17	Прочие активы	1113	82 453	92 293
18	ИТОГО активы	11	4 931 276	4 660 586
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
20	Средства Национального банка	1201	100 212	21
21	Средства банков	1202	1 495 445	1 399 329
22	Средства клиентов	1203	2 571 874	2 560 896
23	Ценные бумаги банка	1204	110 728	46 919
24	Производные финансовые обязательства	1205	1 176	225
25	Отложенные налоговые обязательства	1206	1 121	124
26	Прочие обязательства	1207	53 133	68 109
27	ВСЕГО обязательства	120	4 333 689	4 075 623
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
29	Уставный фонд	1211	117 408	117 408
30	Эмиссионный доход	1212	–	–
31	Резервный фонд	1213	69 743	69 742
32	Фонд переоценки статей баланса	1214	18 439	19 623
33	Накопленная прибыль	1215	391 997	378 190
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации		597 587	584 963
35	Доля неконтролирующих акционеров		–	–
36	ВСЕГО собственный капитал	121	597 587	584 963
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	4 931 276	4 660 586

Форма 2

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 6 месяцев 2020 г.

Наименование банка ОАО «Банк БелВЭБ»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	за 6 месяцев 2020 года	за 6 месяцев 2019 года
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	145 574	139 583
2	Процентные расходы	2012	68 238	68 386
3	Чистые процентные доходы	201	77 336	71 197
4	Комиссионные доходы	2021	56 319	49 013
5	Комиссионные расходы	2022	19 624	16 166
6	Чистые комиссионные доходы	202	36 695	32 847
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	653	97
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	2 033	82
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	22 579	8 379
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(5 483)	(1 398)
11	Чистые отчисления в резервы	207	43 744	26 221
12	Прочие доходы	208	2 214	6 692
13	Операционные расходы	209	72 478	66 892
14	Прочие расходы	210	5 427	8 336
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	14 378	16 447
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	995	127
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	13 383	16 320
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц		–	4
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц		–	–
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)		13 383	16 324
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации		13 383	16 324
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)		–	–
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
24	Базовая прибыль на простую акцию	22	–	–
25	Разводненная прибыль на простую акцию	23	–	–

Председатель Правления банка — В.С.Матюшевский

Главный бухгалтер — О.С.Турбина

Дата подписания: 25 августа 2020 г.

Бухгалтерская (финансовая) отчетность размещена на сайте belveb.by в разделе «О банке / Финансовые показатели деятельности банка / Квартальная финансовая отчетность / Квартальная финансовая отчетность за 2020 год, составленная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь».

ОАО «Банк БелВЭБ». Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 21.12.2018 № 6. УНП 100010078.

И З В Е Щ Е Н И Е О П Р О В Е Д Е Н И И А У К Ц И О Н А

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению республиканского производственного унитарного предприятия «Завод точной электромеханики» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: автомобиль легковой минивэн «DODGE CARAVAN», год выпуска – 2006, количество осей – 2, пассажирских мест – 6, максимальная масса – 2450 кг, регистрационный номер 6896 ЕК-5, идентификационный номер VIN № 1D4GP25B36B657066, двигатель – бензиновый с рабочим объемом 2,4 куб. дм, пробег (по одометру) – 168 890 миль, цвет – светло-серый, страна производства – США.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 7 252,80** бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **725,28** бел. руб.

Лот № 2: машина транспортная «9Т238» состоящая из седельного (три оси) тягача марки «ZIL-137», год выпуска – 1988, массой – 10425 кг, двигатель – бензиновый с рабочим объемом 60, куб. дм, мощность – 150 л. с. индентификационный номер VIN № 779158, регистрационный номер – АО 9028-5, привод – 6х6, цвет – зеленый, пробег – 10276 км и полуприцепа (две оси), массой – 10830 кг, (специальная платформа) «99511» год выпуска – 1988, идентификационный номер VIN № 80202, регистрационный номер – 8837 АА-5, оси активные, привод – 4х4, цвет – черный.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 6 465,60** бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **646,56** бел. руб.

Лот № 3: дизельная электростанция «5Е96А», год выпуска – 1990, смонтирована в кузове «КУНГ-1110» установленном на шасси прицепа «МАЗ-5224В», укомплектована дизель-генераторами – 2 шт., род тока – переменный трехфазный, 230В, сила тока – 2х314 А, частота тока – 50Гц, масса – 14 000 кг, длина – 7400 мм (с прицепным устройством – 8830 мм), ширина – 3050 мм, высота – 3200 мм, вместимость топливных баков – 2х300 литров, идентификационный номер шасси VIN № 901528.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 19 366,80** бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **1936,68** бел. руб.

Лот № 4: станция унифицированная компрессорная «УКС-400В-131», двигатель – дизельный «ЯМЗ-236», компрессор – «ВШ-2,3/100», блок осушки сжатого воздуха, наибольшее конечное давление – 400 кгс / квадратный см, установлена на шасси «ЗИЛ-131», двигатель – бензиновый, объем – 6,0 куб. дм, мощность – 150 л. с, идентификационный номер VIN № 300692, пробег – 511 км.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 20 664,00** бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **2 066,40** бел. руб.

Лот № 5 (повторный): прицеп одноосный АДБ-3120У1, агрегат сварочный, шасси № 35129, год выпуска – 1984, цвет – зеленый.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 600,00** бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **60,00** бел. руб.

Лот № 6 (повторный): прицеп одноосный ТАПЗ-755, бортовой, шасси № 212380, год выпуска – 1990, цвет – зеленый.

Начальная цена с НДС (20 %) – **209,04** бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены – **20,90** бел. руб.

Стоимость лотов №№ 5, 6 – снижена на 80 %.

Задатки (10 % от начальной цены) перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609 (далее – Положение 609).

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты заключения договора купли-продажи,если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Организатор торгов имеет право отказаться от их проведения: в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона.

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель) в течение 3 (трех) рабочих дней со дня их проведения. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в Положении 609, размещенном на сайте организатора торгов **www.rlt.by**. Предыдущие извещения по лотам №№ 5, 6 были опубликованы в газете «Звязда» от 10.01.2019, 02.02.2019, 03.04.2019 и 05.05.2020.

Аукцион состоится **12.10.2020** в **14.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **09.10.2020** до **16.00** по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516-80-65, 8 (029) 102-21-17.

УНП 690653077

О реализации дебиторской задолженности ЧТПУП «Травира»

Организатор торгов	**Управляющий по делу о банкротстве ЧТПУП «Травира» – ИП Угольник Дмитрий Геннадьевич: 220136, г. Минск, а/я 194, тел. +37529 6363522**
Продавец	**ЧТПУП «Травира»: 223017, Минская обл., Минский р-н, аг. Гатово, ОАО «Черметремонт», здание цеха ширпотреба, УНП 691389533**
Форма, дата, время и место проведения торгов	Торги в форме открытого аукциона **18.09.2020 в 10.00** в помещении экономического суда Минской области: г. Минск, ул. Жилуновича, 15
Сведения о предмете торгов, начальная цена предмета торгов	Дебиторская задолженность: Лот № 1: УП «Агрокомбинат Ждановичи» на сумму 5 134,37 рубля; Лот № 2: ОАО «Бельковщина» на сумму 11 112,19 рубля; Лот № 3: ОАО «Бешенковичи агросервис» на сумму 940,48 рубля; Лот № 4: ОАО «Глубокский комбикормовый завод» на сумму 1 673,18 рубля; Лот № 6: ОАО «Забудова Агро» на сумму 12 528,73 рубля; Лот № 7: ОАО «Лапичи» на сумму 41 218,03 рубля; Лот № 8: ОАО «Лазовичи» на сумму 2 207,54 рубля; Лот № 9: СПК «Любищицы» на сумму 14 494,28 рубля; Лот № 10: ОАО «Могилевхлебопродукт» на сумму 8 993,99 рубля; Лот № 11: КСУП «Племзавод «Ленино» на сумму 3 083,52 рубля; Лот № 12: ОАО «Речицкий комбинат хлебопродуктов» на сумму 3 856,54 рубля; Лот № 13: ОАО «Рита» на сумму 6 683,28 рубля; Лот № 14: ОАО «Строительно-монтажный трест № 19» на сумму 56 507,73 рубля; Лот № 15: ОАО «Чемерисский» на сумму 18 763,00 рубля; Лот № 16: ОАО «Экспериментальная база Чериков» на сумму 6 836,11 рубля; Лот № 17: ОАО «Западный Агро» на сумму 22 491,40 рубля; Лот № 18: ОАО «Гомельоблстрой» на сумму 12 817,46 рубля; Лот № 19: КСУП «Песковцы» на сумму 6 224,26 рубля; Лот № 20: КСУП «Субботники» на сумму 1 723,97 рубля. С более подробной информацией о порядке, условиях проведения торгов, предмете торгов и стоимости имущества можно ознакомиться в рабочие дни с 09.00 до 18.00 по тел. +37529 6363522
Порядок проведения торгов	Шаг аукциона – 5 %. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день их проведения. Договор купли-продажи предмета торгов должен быть подписан победителем в течение 5 рабочих дней с даты подписания протокола о проведении торгов. В случае признания торгов несостоявшимися возможна продажа предмета аукциона единственному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %
Размер задатка для участия в торгах	Задаток в размере 10 % от начальной цены предмета торгов перечисляется на р/с ЧТПУП «Травира» № BY12 ZEPT 3012 0005 3001 9933 0000 в ЗАО «Цептер Банк», г. Минск, код ZEPTBY2X
Порядок приема заявок на участие в торгах	Заявки на участие в торгах принимаются **с 03.09.2020 до 17.00 17.09.2020.** Заявки на участие в торгах с приложением док-тов (заверенный банком док-т о внесении суммы задатка, копия свид-ва о регистрации для ИП и юр. лица; копия паспорта для физ. лица и ИП) направляются заказной корреспонденцией в адрес управляющего
Возмещение затрат	Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются победителем торгов

ООО «Центр Белинвентаризация»
г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

- ✓ **Раздел и установление порядка пользования земельным участком**
- ✓ **Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения**
- ✓ **Пересчет долей в связи с изменением капитального строения**

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА Коммунального топографо-геодезического унитарного предприятия «Гомельгеодезцентр», 8 (0232) 30 28 93

№ лота	Наименование объекта	Начальная стоимость лота, бел. руб. с НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	Грузовой бортовой тентовый автомобиль УАЗ 390944, 2007 года выпуска, темно-зеленый цвет, находящийся по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149	**1 554,00**	**155,40**

Срок подачи заявления	**По 16 сентября 2020 г.** в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1
Дата, время и место проведения аукциона	**18 сентября 2020 г. в 11.00** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с BY71BPSB30121783390109330000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 03.09.2020 г.
Условия продажи	Объект продается в собственность. Шаг аукционных торгов – 5 %. Заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона. Стоимость лота, сформированная на аукционе, должна быть выплачена Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) Продавцу в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 16.06.2020 г. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 50 56 62, (029) 341 15 45

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА (ПОНИЖЕНИЕ ЦЕНЫ НА 50 %) ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «УПРАВЛЯЮЩАЯ КОМПАНИЯ ХОЛДИНГА «ГРОДНООБЛСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»

Предмет торгов	Начальная цена с учетом НДС, руб.	Сумма задатка (1 %), руб.
Лот № 1 – Свеклоуборочный комбайн Kleine SF-10-2, 2006 г. в., зав. № 2210041, рег. № СК-4 2814	62 640,00	626,00
Лот № 4 – Свеклоуборочный комбайн Kleine SF-10-2, 2008 г. в., зав. № 2310060, рег. № СК-4 2832	71 867,13	719,00
Лот № 5 – Свеклоуборочный комбайн HOLMER Terra Dos T2, 2005 г. в., зав. № 192805, рег. № б/н	172 200,00	1 722,00

Местонахождение имущества: Гродненская обл., Щучинский р-н, аг. Рожанка (ОАО «Щучинский ремонтный завод»)

Сведения о продавце: ОАО «Управляющая компания холдинга «ГродноОблсельхозтехника», г. Гродно, ул. Лермонтова, 2, тел. 8 (0152)742081

Сведения об организаторе торгов и номер счета для перечисления задатка: Гродненское областное учреждение финансовой поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел. 8 (0152) 621632, счет BY65BLBB30150500481906001002 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской обл., код BLBBBY2X, УНП 500481906

Торги состоятся 14 сентября 2020 года в 12.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8

Срок подачи документов для участия в торгах — **по 08 сентября 2020 г. включительно до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8**

Аукцион без условий. Шаг аукциона 5 %. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 10 рабочих дней с момента проведения аукциона.
Условия оплаты: 100 % предоплата. Условия участия и порядок проведения аукциона по тел. 8 (0152) 621632 и на сайте www.fincentr.by.
Предыдущие публикации: газета «Звязда» от 06.05.2020 г., 09.06.2020 г., 24.06.2020 г., 21.07.2020 г., 04.08.2020 г., 21.08.2020 г.

СКАНВОРД

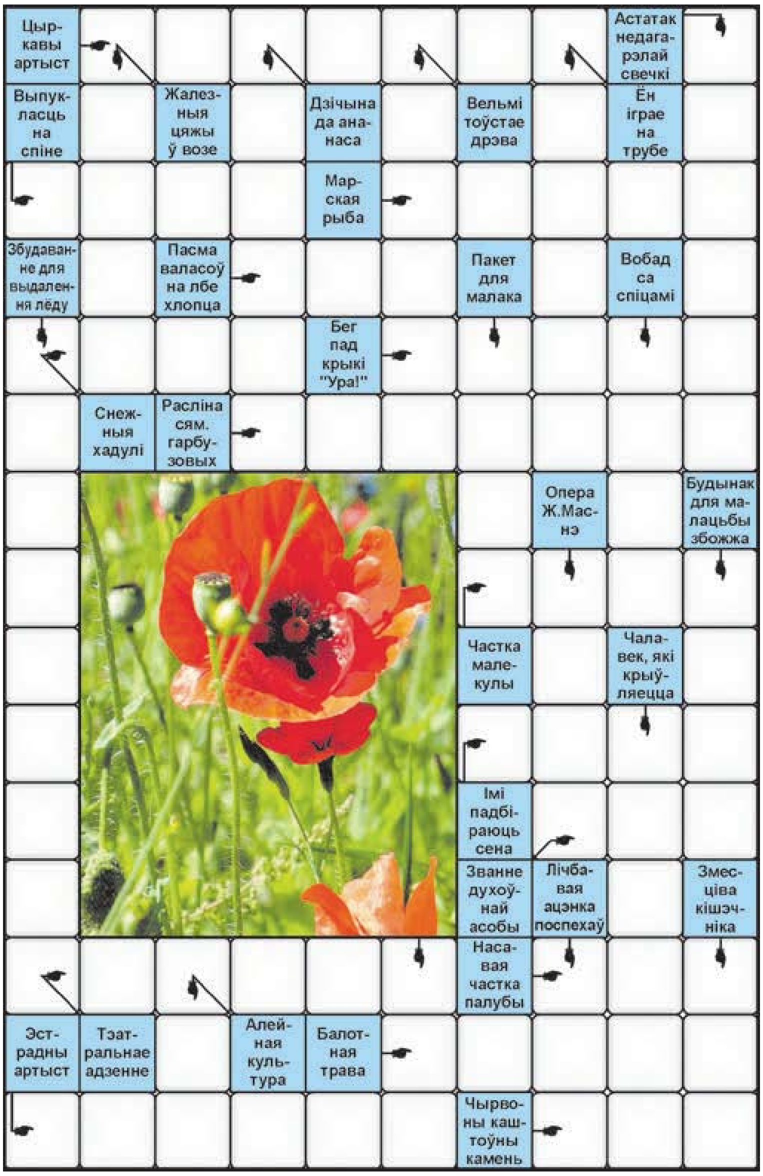

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: Акрабат. Горб. Акула. Чуб. Лыжы. Атака. Кабачок. Атам. Вілы. Сан. Касцюм. Бак. Асака. Спявак. Лал. **Па вертыкалі:** Атосы. Рабчык. Баабаб. Трубач. Агарак. Ледаспуск. Тара. Кола. Таіс. Млын. Ламака. Соя. Мак. Бал. Кал.

Склаў Юрый ФАЛІНСКІ,
г. Мінск.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.22	19.54	13.32
Віцебск —	6.09	19.46	13.37
Магілёў —	6.12	19.45	13.33
Гомель —	6.11	19.39	13.28
Гродна —	6.37	20.09	13.32
Брэст —	6.40	20.07	13.27

Месяц

Поўня 2 верасня.
Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны

Пр. *Абрама, Агапія, Аляксандра, Паўла, Фадзея.*
К. *Ізабелы, Рыгора, Шымана, Яўхіма.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

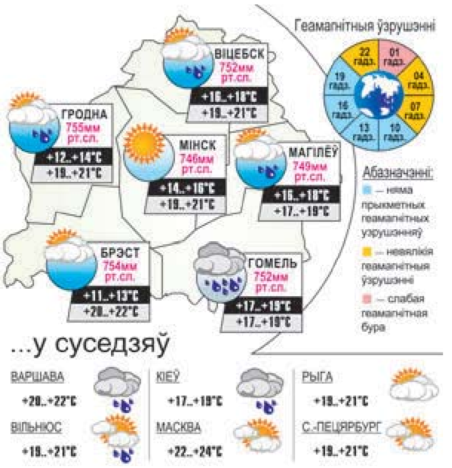

Даты | Падзеі | Людзі

3 ВЕРАСНЯ

У краіне

1915 год — з Баранавіч у Магілёў перамешчаная стаўка Галоўнакамандуючага ўзброенымі сіламі Расіі цара Мікалая II (размяшчалася там да 1918 года).

У гэты ж дзень нарадзіўся Барыс Іпалітавіч Райскі, беларускі дырыжор, заслужаны артыст Беларусі. З 1957 года — галоўны дырыжор аркестра Мінскага цырка. У 1961—1988 гадах — галоўны дырыжор і мастацкі кіраўнік канцэртна-эстраднага аркестра Беларускага тэлебачання і радыё. Аўтар аранжыровак для эстраднага і сімфанічнага аркестраў.

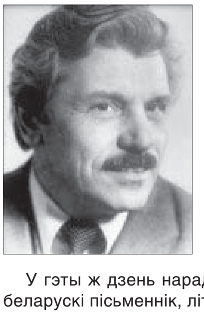

1930 год — нарадзіўся Юрый Фёдаравіч Патапаў, беларускі архітэктар, заслужаны архітэктар Беларусі. Асноўныя работы (усё ў суаўтарстве): добраўпарадкаванне прывакзальнай плошчы, 16-павярховая гасцініца па вуліцы Савецкіх пагранічнікаў у Гродне, Мінскі лядовы палац спорту, мост цераз Заходнюю Дзвіну і іншыя.

У гэты ж дзень нарадзіўся Павел Іванавіч Ткачоў, беларускі пісьменнік, літаратуразнавец, доктар філалагічных навук, прафесар, заслужаны работнік вышэйшай школы Беларусі. Пісаў пераважна для дзяцей. Аўтар кніг «Самае галоўнае», «Вішнёвая квецень» і іншых.

У свеце

1905 год — нарадзіўся Карл Дэвід Андэрсан, амерыканскі фізік, які адкрыў у 1932-м пазітрон, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіцы.

1965 год — нарадзілася Марына Вячаславаўна Зудзіна, расійская актрыса тэатра і кіно, народная артыстка Расіі. Здымалася ў фільмах «Валянцін і Валянціна», «Па галоўнай вуліцы з аркестрам», «Трыбунал» і іншых.

У гэты ж дзень нарадзіўся Чарлі Шын (Карлас Ірвін Эстэвез), амерыканскі акцёр, сцэнарыст, прадзюсар. Здымаўся ў фільмах «Узвод», «Вышэйшая ліга», «Гарачыя галовы» і іншых.

Так гавараць...

ФРЭНСІС БЭКАН:
«Магчымасць украсці стварае злодзея».

УСМІХНЕМСЯ

Лена з Юрам жылі шчасліва... Пакуль не сталі высвятляць, хто каго ашчаслівіў.

— Я зразумеў, што мне трэба нешта мяняць у жыцці!

— І што цяпер? Ты сядзеш на тэлевізар і станеш глядзець на канапу?

Пра мой узрост магу сказаць:

— Прынца на белым кані ўжо не чакаю, але да цокату капытоў яшчэ прыслухоўваюся...

Пеця і Ніна жывуць у поўнай гармоніі: тыя ж перавагі, тыя ж ідэі, тыя ж жаданні.

Толькі ў Пеці сышло пяць гадоў, каб да гэтага прыстасавацца.

Важнае для сябе і сваёй жонкі адкрыццё зрабіў грамадзянін Васільеў.

Ён заўважыў, што праца — жаночага роду, а адпачынак — мужчынскага.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі — 317 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2837.

Нумар падпісаны ў 19.30 2 верасня 2020 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12